THE SEAGULL

บทประพันธ์ ANTON CHEKHOV
แปลภาษาไทย มนตรี อุมะวิชนี

ตัวละคร

1.**อาร์คาดิน่า, อีรินา นิโคลาเยฟน่า (มาดามเทร็บเลฟว่า)** นักแสดง
2.**เทร็บเลฟ, คอนสแตนติน กาวริโลวิช** ลูกชายของเธอ ชายหนุ่ม
3.**ซอริน, ปีเตอร์ นิโคลาเยวิช** พี่ชายของเธอ
4.**ซาเรชนี, นีน่า มิเคลอฟน่า** หญิงสาว ลูกเจ้าของที่ดินร่ำรวย
5.**ซัมราเยฟ, อิลยา อัฟฟานาสเยวิช** นายร้อยโทนอกราชการ ผู้จัดการที่ดินของซอริน
6.**โพลีน่า อันเดรเยฟน่า** ภรรยาของเขา
7.**มาช่า** ลูกสาวของเขา
8.**ตริกอริน, บอริส อเล็กซีเยวิช** นักเขียน
9.**ดอร์น, อูจีน เซอร์จีเยวิช** หมอ
10.**เมดวีเดนโก, ไซมอน เซ็มโยโนวิช** ครูโรงเรียน
11.**เจคอป** คนงาน
12.**คนครัว(ผู้ชาย)**
13.**คนใช้ผู้หญิง**

เหตุการณ์เกิดขึ้นที่บ้านของซอริน

ระหว่างองก์ที่สามและองก์ที่สี่มีระยะเวลาสองปี

THE SEAGULL

บทประพันธ์ ANTON CHEKHOV
แปลภาษาไทย มนตรี อุมะวิชนี

องก์ที่ ๑

สวนบนที่ดินของซอริน ถนนกว้างมีต้นไม้สองข้างนำไปสู่ทะเลสาปที่ด้านหลัง เวทีชั่วคราวสำหรับการแสดงละครสมัครเล่นถูกสร้างอยู่กลางถนน และปิดบังภาพของทะเลสาป มีพุ่มไม้ใกลเวทีทั้งด้านขวาและด้านซ้าย และตรงด้านหน้าเวทีมีเก้าอี้สองสามตัวและโต๊ะเล็กๆ ตัวหนึ่ง

ดวงอาทิตย์เพิ่งตก เจคอปและคนงานอื่นๆ กำลังสร้างเวทีอยู่หลังม่าน มีเสียงพวกเขาใช้ค้อนทุบและเสียงไอ มาช่ากับเมดวีเดนโก เพิ่งกลับมาจากการเดินเล่น เข้ามาทางด้านซ้าย

1 **เมดวีเดนโก** ทำไมคุณแต่งดำอยู่ตลอดเวลาล่ะครับ?

2 **มาช่า** ฉันไว้ทุกข์ให้แก่ชีวิตของฉัน ฉันไม่มีความสุข

3 **เมดวีเดนโก** ก็ทำไมเล่าครับ? *(คิด)* ผมไม่เข้าใจเลย คุณมีสุขภาพดี และพ่อของคุณก็เป็นคนมีฐานะ ถึงจะไม่ร่ำรวย ผมน่ะสิแย่กว่าคุณหลายเท่านัก ผมรับเงินเพียงเดือนละยี่สิบสามรูเบิ้ล และซ้ำยังถูกหักไว้เป็นบำนาญจากจำนวนนี้อีก แต่ผมก็ยังไม่ยอมไว้ทุกข์

4 **มาช่า** เงินไม่มีความหมายอะไรหรอก ถึงคนจนก็อาจมีความสุข

5 **เมดวีเดนโก** ใช่ครับใช่ ในทางทฤษฎีน่ะครับ แต่คุณลองดูซิว่า ความเป็นจริงเป็นอย่างไร มีตัวผม แม่ของผม น้องสาวของผมสองคน และมีน้องคนเล็กอีกคน และส่วนเงินเดือนของผมก็เพียงแค่ยี่สิบสามรูเบิ้ล เราต้องการอาหารและน้ำไม่ใช่หรือ? ยังชาและน้ำตาล? และยาสูบอีกล่ะ? เราแทบจะชักหน้าไม่ถึงหลังอยู่แล้ว

6 **มาช่า** *(หันกลับไปมองเวที)* ละครจะเริ่มแสดงอีกไม่ช้า

7 **เมดวีเดนโก** ใช่แล้ว นีน่า ซาเรชนี จะเป็นผู้แสดง และบทละครแต่งโดยคอนสแตนติน เทร็บเลฟ เขารักกันอยู่ และในคืนนี้วิญญาณของเขาจะได้ร่วมกันในความพยายามสร้างผลงานทางศิลปะชิ้นหนึ่งขึ้นมา แต่วิญญาณของคุณและของผมไม่มีทางได้สัมผัสกันเลย –

7 **เมดวีเดนโก** – ผมรักคุณ ผมไม่อาจอยู่บ้านเพราะความคิดถึงคุณ และผมเดินหกไมล์มาที่นี่และหกไมล์กลับทุกวัน แต่ถึงกระนั้นผมก็ไม่ได้อะไรจากคุณ นอกจากความไม่แยแส นั่นก็พอเข้าใจได้หรอก ผมไม่มีเงินทองอะไร และเราเป็นครอบครัวใหญ่ ใครจะมาอยากแต่งงานกับคนที่แม้จะหาพอกินไม่ได้ไปทำไม?

8 **มาช่า** เหลวไหลน่าคุณ *(สูดยานัด)* ฉันรู้สึกประทับใจกับความรักของคุณอยู่หรอก แต่ฉันไม่อาจรักคุณตอบได้ มันก็แค่นั้นเอง *(ยื่นกล่องยานัดให้)* สูดหน่อยไหมคะ?

9 **เมดวีเดนโก** ผมไม่ต้องการมันตอนนี้หรอก

(นิ่งเงียบ)

10 **มาช่า** อากาศอบอ้าวเสียจริง คงจะต้องฟ้าคะนองคืนนี้แน่ๆ คุณน่ะถ้าไม่พูดอะไรเชิงปรัชญาก็พูดเรื่องเงิน คุณคิดว่าไม่มีความทุกข์อะไรจะร้ายยิ่งกว่าความยากจน แต่ในความเห็นของฉัน การนุ่งห่มด้วยเสื้อผ้าขาดปุปะและต้องขอทานเขากินยังจะดีกว่า... แต่นั่นแหละ พูดไปคุณก็ไม่เข้าใจอยู่อย่างเดียวละ

(ซอรินกับเทร็บเลฟ เข้ามาทางด้านขวา)

11 **ซอริน** *(ยืนพิงไม้เท้า)* ชีวิตชนบทดูจะไม่เหมาะกับฉันเลยนะหลานเอ๋ย ฉันไม่มีวันจะคุ้นกับมัน เมื่อคืนฉันเข้านอนสี่ทุ่ม และเช้านี้ฉันตื่นเก้าโมง รู้สึกมันสมองของฉันเกาะติดกระโหลกศรีษะจากการนอนนานเกินไป *(หัวเราะ)* และฉันบังเอิญงีบไปหน่อยในตอนบ่าย มาตอนนี้ฉันรู้สึกเหมือนคนตายมากกว่าคนมีชีวิต มันช่างเป็นฝันร้ายทุกสิ่งมักลงเอยแบบนี้

12 **เทร็บเลฟ** คุณลุงพูดถูก คุณลุงควรอยู่ในเมือง *(มองเห็นมาช่ากับเมดวีเดนโก)* นั่นแน่ คุณสองคน เราจะเรียกคุณเมื่อเริ่มการแสดง แต่คุณไม่ควรอยู่ที่นี่ตอนนี้ ไปก่อนเถอะครับ

13 **ซอริน** *(กับมาช่า)* มาช่า ช่วยบอกพ่อของเธอให้ปล่อยหมาออกจากโซ่หน่อยได้ไหม? มันส่งเสียงโหยหวนตลอดเวลา น้องสาวของฉันไม่ได้หลับได้นอนทั้งคืนอีกแล้ว

14 **มาช่า** พูดกับพ่อของหนูเองเถอะค่ะ หนูไม่เอาหรอก โปรดอย่าเอาหนูไปยุ่งเกี่ยวเรื่องนี้ดีกว่า *(กับเมดวีเดนโก)* เราไปกันเถอะ

15 **เมดวีเดนโก** *(กับเทร็บเลฟ)* คุณให้ใครบอกเราว่าเริ่มการแสดงเมื่อไหร่ได้ไหมครับ?

(มาช่ากับเมดวีเดนโกออกไป)

16 **ซอริน** นั่นหมายความว่าเจ้าหมานั่นจะส่งเสียงโหยหวนทั้งคืนอีก เป็นอย่างนี้แหละ เห็นไหม? ฉันไม่เคยทำอะไรชนบทได้อย่างที่ฉันชอบเลย ฉันเคยลางานหนึ่งเดือน และมาพักผ่อนที่นี่ แต่ทันทีที่มาถึง ก็มีคนมารบกวนด้วยเรื่องรำคาญใจร้อยแปด และภายในวันเดียวฉันอยากจะหนีไปที่อื่นอีก *(หัวเราะ)* ฉันมีความสุขที่ไปจากที่นี่ แต่ตอนนี้ฉันเกษียณแล้ว ฉันไม่มีที่ไหนจะไปอีก ฉันจึงต้องทนอยู่ที่นี่ ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ก็ตาม

17 **เจคอป** *(ออกมาจากหลังม่าน)* เราจะไปว่ายน้ำกันครับ คุณเทร็บเลฟ

18 **เทร็บเลฟ** ก็ได้ แต่อย่าลืมกลับมาประจำหน้าที่พวกเธอภายในเวลาสิบนาทีนะ *(มองดูนาฬิกาของเขา)* เราจะเริ่มอีกไม่นานนี้ละ

19 **เจคอป** ครับ *(ออกไป)*

20 **เทร็บเลฟ** *(มองไปทางเวที)* นั่นแหละ โรงละครสำหรับคุณ! มีเพียงม่านกับอีกสองปีก และข้างหลังเป็นที่ว่างเปล่า ไม่มีฉาก คุณจะได้เห็นทะเลสาปและขอบฟ้าอย่างไม่มีอะไรปิดบัง เราจะชักม่านขึ้นเวลาสามทุ่มครึ่ง เมื่อพระจันทร์ขึ้น

21 **ซอริน** เยี่ยมมาก!

22 **เทร็ปเลฟ** แต่ถ้านีน่า ซาเรชนีเกิดมาสาย ทุกอย่างก็จะพังพินาศอย่างแน่นอน เธอควรจะมาถึงแล้วนะตอนนี้ พ่อกับแม่เลี้ยงของเธอคอยจับตาดูเธออยู่ตลอดเวลา เธอจะหนีมาจากบ้านได้ก็ยากพอๆ กับหนีออกจากคุกเหมือนกัน *(จัดเน็คไทของลุง)* ผมกับเคราของคุณลุงดูยุ่งไปหมด คุณลุงจะไม่เล็มมันออกเสียหน่อยหรือครับ?

23 **ซอริน** *(ลูบเคราของตัวเอง)* มันเป็นคำสาปต่อชีวิตของฉัน หน้าตาของฉัน... ถึงแม้ตอนยังหนุ่มๆ ฉันก็ดูเหมือนกับนักดื่มที่ยังไม่สร่างเมา หรืออะไรทำนองนั้น ผู้หญิงไม่เคยชอบฉันเลย *(นั่งลง)* ทำไมแม่ของเธอถึงมีอารมณ์ไม่ค่อยดีเลยล่ะ?

24 **เทร็บเลฟ** ทำไมรึครับ? โธ่! แม่ผมเขาเบื่อน่ะซิ *(นั่งลงข้างลุง)* และซ้ำยังอิจฉาด้วย แม่ไม่ค่อยพอใจผมอยู่แล้ว และแม่ไม่พอใจการแสดงครั้งนี้รวมทั้งบทละครของผม –

24 **เทร็บเลฟ** – เพราะนีน่าไม่ใช่ตัวแม่เอง เป็นผู้แสดงในเรื่อง แม่ยังไม่ได้อ่านบทละครของผมเลย แต่แม่ก็ชิงชังมันเสียแล้ว

25 **ซอริน** *(หัวเราะ)* เอนี่! น่าแปลกจริงๆ

26 **เทร็ปเลฟ** แม่อารมณ์เสียเพราะว่านีน่าจะได้รับการปรบมือบนเวทีเล็กๆ นี้ ส่วนแม่ไม่ได้รับ *(มองดูนาฬิกา)* แม่เป็นคนพิการทางจิต อันที่จริงแม่ก็เก่งนะ และยังฉลาดอีกด้วย แม่สามารถร้องให้ได้เป็นวรรคเป็นเวรกับหนังสือสักเล่ม ท่องบทกวีของเนคราซอฟทั้งหมดได้อย่างขึ้นใจ และพยาบาลคนไข้ด้วยความอดทนของเทวทูต แต่ถ้าใครลองพูดชมนักแสดงหญิงคนอื่นให้ฟังล่ะก็ เช่นว่า โอ้ยผมไม่แนะนำให้ทำหรอก ในเวลาที่แม่อยู่ที่นี่ จะต้องไม่มีใครได้รับการยกย่อง เรื่องของมันก็คือเราต้องเขียนเรื่องเกี่ยวกับแม่ ทำให้มันเป็นเรื่องใหญ่ คลั่งไคล้ต่อการแสดงที่น่ามหัศจรรย์ของแม่ในเรื่อง *สุภาพสตรีแห่งดอกคามีเลีย* หรือ *ชีวิตที่บ้าคลั่ง* แต่ในชนบทเช่นนี้ไม่มีของพรรค์นั้น แม่ก็เลยเบื่อและอารมณ์ไม่ดี แม่คิดว่าพวกเราเป็นศัตรู เราทุกคนต้องถูกตำหนิ และนอกจากนั้นแม่ยังเชื่อโชคลาง แม่กลัวที่จะจุดเทียนสามเล่ม และกลัวอาถรรพ์เลขสิบสามจะนำโชคร้ายมาให้ หรือทำนองนั้นแหละ และแม่ยังขี้ตืดอีกด้วย แม่มีเงินถึงเจ็ดหมื่นรูเบิ้ลในธนาคารที่โอเดสสา ผมรู้มาอย่างแน่นอน แต่ถ้าคุณลุงลองยืมเงินจากแม่ แม่จะหลั่งน้ำตาให้เห็นเท่านั้น

27 **ซอริน** เธอไปทึกทักเอาเองว่าแม่ไม่ชอบบทละครของเธอ และเธอก็เลยรู้สึกไม่สบายใจ อย่าวิตกไปเลยน่า แม่ของเธอรักเธอมาก

28 **เทร็บเลฟ** *(ดึงกลีบดอกไม้ออกมาทีละกลีบ)* แม่รักผม แม่ไม่รักผม แม่รักผม ไม่รักผม รักผม ไม่รักผม *(หัวเราะ)* คุณลุงเห็นไหม แม่ไม่รักผม แล้วแม่จะต้องรักผมทำไมเล่า? แม่ต้องการใช้ชีวิต มีเรื่องรักๆ ใคร่ๆ สวมเสื้อผ้าสีอ่อนๆ แต่ผมอายุยี่สิบห้าแล้ว ผมคอยเตือนว่าแม่ไม่สาวเหมือนแต่ก่อน เวลาผมไม่ได้อยู่ใกล้ๆ แม่อายุสามสิบสอง แต่เวลาที่ผมอยู่ด้วย แม่อายุสี่สิบสาม และแม่เกลียดผมด้วยเหตุนี้เอง และนอกจากนั้นแม่รู้ว่าผมไม่มีประโยชน์อะไรต่อการแสดง แม่รักละครเป็นชีวิตจิตใจ และแม่คิดว่าแม่ทำหน้าที่รับใช้มนุษยชาติ แต่ในความคิดของผม การละครในปัจจุบันชะงักอยู่กับที่ เต็มไปด้วยอคติและจารีตนิยมต่างๆ เมื่อผมเห็นม่านขึ้นในห้องที่มีกำแพงสามด้าน เมื่อผมมองดูคนที่มีอัจฉริยะและยิ่งใหญ่เหล่านี้ พระชั้นสูงแห่งศิลปะอันศักดิ์สิทธิ์ มาสาธิตที่ผู้คนรับประทานอาหาร ดื่ม พลอดรัก เดินไปๆ มาๆ และสวมเสื้อผ้าในแสงไฟของเวทีที่จอมปลอม –

28 **เทร็บเลฟ** – ในเมื่อผมได้ยินพวกเขาพยายามเค้นหลักศีลธรรมออกมาจากถ้อยคำที่ธรรมดาๆ ที่สุด และฉากที่ไร้ความหมายที่สุด เป็นข้อศีลธรรมเล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่สลักสำคัญและเหมาะแก่การใช้ในบ้าน เมื่อผมได้รับเสนอบทนับพันที่แปลงออกมาจากเรื่องเก่าเดียวกัน เรื่องเก่านั้นซ้ำแล้วซ้ำอีก ผมก็ต้องหนี ผมวิ่งหนีมัน เหมือนโมปัสซังต์วิ่งหนีหอไอเฟิ้ลที่ดูหยาบคายจนจะทำให้เขาเป็นบ้า

29 **ซอริน** แต่เราไม่มีละครไม่ได้นะ

30 **เทร็บเลฟ** สิ่งที่เราต้องการคือรูปแบบศิลปะอย่างใหม่ รูปแบบอย่างใหม่คือสิ่งที่เราขาดอยู่ และถ้าหากมันไม่มี เราก็ไม่มีอะไรเสียเลยจะดีกว่า *(มองดูนาฬิกาของเขา)* ผมชอบแม่ ชอบมากที่เดียว แต่แม่ดำเนินชีวิตอย่างโง่เขลา เอาตัวเองไปผูกติดกับนักเขียนนวนิยายคนนี้ของเขาอยู่ตลอดเวลา จนชื่อของแม่ถูกกล่าวร้ายป้ายสีในหน้าหนังสือพิมพ์ไม่ได้ขาด ผมเห็นว่ามันน่าเบื่อ และบางครั้งผมเสียใจที่เกิดมาเป็นลูกของนักแสดงที่มีชื่อเสียง เหมือนกับผมเป็นคนเห็นแก่ตัวทั่วๆ ไป ผมรู้สึกว่าผมควรจะดีกว่านี้หากแม่เป็นผู้หญิงธรรมดาสามัญสักคน คุณลุงลองจินตนาการเหตุการณ์อะไรที่โง่และสิ้นหวังกว่านี้ได้ไหม? บ่อยครั้งแม่จะเชิญคนมาเต็มบ้าน คนมีชื่อเสียงทั้งนั้น ทั้งนักเขียน นักแสดง และโดดเดี่ยวอยู่ท่ามกลางคนเหล่านั้น มีคนไม่มีชื่อเสียงเพียงคนเดียว ผมไงล่ะ พวกเขาเพียงยอมรับว่าผมเป็นลูกของแม่ ผมเป็นใคร? ผมเป็นอะไร? ผมออกจากมหาวิทยาลัยในชั้นปีที่สาม “ด้วยเหตุผลที่อยู่นอกเหนือการควบคุม” เหมือนกับที่พวกบรรณาธิ – การมักพูด ผมไม่มีความสามารถพิเศษอะไรสักอย่าง ไม่มีเงินติดตัว และในหนังสือเดินทางของผมระบุว่าเป็นสมาชิกชนชั้นกลางระดับล่าง เกิดในเคียฟ นั่นคือสถานภาพอย่างเป็นทางการของพ่อผม ถึงแม้พ่อจะเป็นที่รู้จักในวงการแสดงบ้างเหมือนกันก็ตาม ดังนั้นเมื่อนักดนตรี นักแสดง และนักเขียนเหล่านี้มาถ่อมตัว สังเกตเห็นผมในห้องรับแขก พวกเขาก็ทำท่าเหมือนประหลาดใจว่าเจ้าตัวหนอนอย่างผมนี่เป็นใคร ผมรู้ว่าเขาคิดอะไร ผมต้องทนความเจ็บปวดของการถูกเหยียดหยาม

31 **ซอริน** เอาเถิด บอกลุงมาเกี่ยวกับนักเขียนนวนิยายคนนี้ซิ เพื่อนของแม่เธอนั่นแหละ เขามีท่าทางเป็นอย่างไร? ลุงดูๆ เขาแล้วก็ยังงง เพราะเขาแทบไม่พูดไม่จาอะไร

32 **เทร็บเลฟ** เขาฉลาดดี ไม่เสแสร้ง ค่อนข้างเศร้าอยู่สักหน่อยนะ ผมว่า แต่ก็เป็นคนที่สุภาพที่เดียวละ เขาอายุยังไม่ถึงสี่สิบเลย แต่เขามีชื่อเสียงแล้ว ทำให้เสียนิสัยไปไม่ใช่น้อย สำหรับงานเขียนของเขาจะให้ผมพูดอย่างไรดี? มันฉลาดและมีเสน่ห์ แต่ถ้าหากได้อ่านตอลสตอย หรือโซล่ามาแล้ว ใครจะไปอยากอ่านตริกอรินล่ะ

33 **ซอริน** ลุงต้องยอมรับว่าลุงชอบนักเขียนมากนะหลาน เธอรู้ไหมหลายปีมาแล้ว มีเพียงสองสิ่งที่ลุงปรารถนาอย่างแรงกล้า อย่างหนึ่งคือการแต่งงานและอีกอย่างหนึ่งคือการได้เป็นนักแต่งนวนิยาย แต่ไม่ประสบความสำเร็จเลยสักอย่างใช่ ถึงแม้จะเป็นนักเขียนที่ไม่สำคัญเลยก็ยังดี ถ้าหากลองคิดดู

34 **เทร็บเลฟ** *(เงี่ยหูฟัง)* ผมได้ยินเสียงฝีเท้า *(กอดลุงของเขา)* ผมไม่อาจอยู่ได้โดยขาดเธอ แม้เสียงฝีเท้าของเธอก็ฟังแสนไพเราะ ผมมีความสุขเหลือเกิน *(รีบเข้าไปหานีน่า ซาเรชนีซึ่งเข้ามา)* เธอ... ผู้มีเสน่ห์ฟังใจ... ความฝันของฉัน

35 **นีน่า** *(ไม่สบายใจ)* ฉันไม่ได้มาสายใช่ไหม? คงไม่สายนะ

36 **เทร็บเลฟ** *(จูงมือของเธอ)* ไม่ ไม่ ไม่

37 **นีน่า** ฉันวิตกอยู่ทั้งวัน กลับแทบแย่ ฉันกลัวพ่อจะไม่ยอมให้มา แต่พอดีพ่อออกไปกับแม่เลี้ยง ท้องฟ้าสีแดง พระจันทร์กำลังขึ้น ฉันเร่งม้า เร่งเอาๆ *(หัวเราะ)* โอ! ฉันดีใจจริงๆ! *(เขย่ามือซอรินอย่างแรง)*

38 **ซอริน** *(หัวเราะ)* ดูเหมือนตาที่น่ารักของหนูได้ผ่านการร้องให้มาแล้ว แบบนั้นไม่ได้นะ ไม่ได้ทีเดียว

40 **นีน่า** ไม่เป็นไรแล้วค่ะ ดิฉันเหนื่อยมากไปหน่อย! ดิฉันจะต้องกลับไปภายในครึ่งชั่วโมง เราต้องรีบหน่อย ดิฉันอยู่ไม่ได้ อยู่ไม่ได้จริงๆ โปรดอย่าหน่วงเหนี่ยว เพื่อเห็นแก่พระเจ้า พ่อไม่รู้ว่าดิฉันมาที่นี่

41 **เทร็บเลฟ** ที่จริงถึงเวลาเริ่มแสดงแล้ว เราต้องไปเรียกทุกคน

42 **ซอริน** ฉันจะไปเรียกให้ เรื่องแบบนั้น ฉันจะไปเดี๋ยวนี้ละ *(เดินไปทางซ้าย ร้องเพลง "ทหารรักษาพระองค์สองคน" แล้วมองกลับมา)* ฉันจำได้ ครั้งหนึ่งฉันร้องเพลงออกมาแบบนี้ และอัยการผู้ช่วยกล่าวกับฉันว่า "ใต้เท้า เสียงของท่านมีพลังมากครับ" เขาคิดอยู่สักครู่และเสริมว่า "และเป็นเสียงที่ไม่น่าฟังด้วย" *(หัวเราะและออกไป)*

43 **นีน่า** พ่อของฉันกับแม่เลี้ยงจะไม่ยอมให้ฉันมาที่นี่ เขาพูดว่าสถานที่นี้เป็นแหล่งรวมศิลปินนอกคอก... เขากลัวว่าฉันจะไปยึดอาชีพการแสดง แต่มีบางอย่างดึงดูดฉันมาสู่ทะเลสาปนี้ เหมือนกับว่าฉันเป็นนกนางนวล –

43 **นีน่า** – หัวใจของฉันเต็มเปี่ยมด้วยความรู้สึกต่อคุณ *(มองไปรอบๆ)*

44 **เทร็บเลฟ** เราอยู่กันตามลำพังแล้ว

45 **นีน่า** ฉันคิดว่ามีใครอยู่ตรงนั้นนะ

46 **เทร็บเลฟ** ไม่มีใครหรอก

(จูบกัน)

47 **นีน่า** ต้นไม้อะไรนั่น?

48 **เทร็บเลฟ** ต้นเอล์ม

49 **นีน่า** ทำไมมันดูดำมืด?

50 **เทร็บเลฟ** ก็ค่ำแล้ว ทุกสิ่งก็ดูมืดตอนนี้ อย่ารีบไปนะ ผมขอร้อง

51 **นีน่า** ฉันอยู่ไม่ได้

52 **เทร็บเลฟ** ถ้าอย่างนั้นให้ผมตามไปส่งคุณที่บ้านนะ นีน่า? ผมจะยืนอยู่ในสวนตลอดคืน มองหน้าต่างของคุณ

53 **นีน่า** ไม่ได้นะ คนเฝ้ายามจะเห็นคุณ หมาของเราก็ยังไม่คุ้นกับคุณ มันจะเห่า

54 **เทร็บเลฟ** ผมรักคุณ

55 **นีน่า** จุ๊ๆ!

56 **เทร็บเลฟ** *(ได้ยินเสียงฝีเท้า)* นั่นใคร? แกหรือ เจคอป?

57 **เจคอป** *(จากหลังเวที)* ใช่ครับ

58 **เทร็บเลฟ** เข้าประจำที่กันได้แล้ว ได้เวลาเริ่มแสดง พระจันทร์ขึ้นแล้วหรือยัง?

59 **เจคอป** ขึ้นแล้วครับ

60 **เทร็บเลฟ** แกมีเมธิลอัลกอฮอลไหม? กำมะถันล่ะ? จะต้องมีกลิ่นกำมะถันทันทีที่ตาแดงปรากฏ *(กับนีน่า)* วิ่งไปได้แล้ว ทุกอย่างพร้อมแล้วสำหรับคุณ ตื่นเต้นบ้างไหม?

61 **นีน่า** ค่ะ มากทีเดียว ฉันไม่รู้สึกอะไรกับแม่ของคุณหรอก ฉันไม่กลัวเธอ แต่มีตริกอรินอยู่ด้วย มีเขาอยู่ในกลุ่มผู้ดู ฉันสั่นไปหมดเลย นักเขียนมีชื่อเสียง เขาหนุ่มหรือเปล่า?

62 **เทร็บเลฟ** ใช่

63 **นีน่า** เรื่องสั้นของเขามหัศจรรย์จริงๆ ใช่ไหม?

64 **เทร็บเลฟ** *(อย่างเย็นชา)* ไม่ทราบ ผมไม่เคยอ่าน

65 **นีน่า** บทละครของคุณแสดงยากนะคะ ไม่มีตัวละครที่มีชีวิตในเรื่องเลย

66 **เทร็บเลฟ** ตัวละครที่มีชีวิต! เราไม่ควรวาดภาพชีวิตอย่างที่มันเป็น หรืออย่างที่มันควรเป็น แต่อย่างที่เราเห็นมันในความฝันของเรา

67 **นีน่า** แต่แทบไม่มีการกระทำเท่าไรนักในบทละครของคุณ มีแต่คำพูดเท่านั้น ฉันคิดว่าจะต้องมีเรื่องเกี่ยวกับความรักในบทละคร

(ทั้งสองไปหลังเวที โพลีน่ากับดอร์นเข้ามา)

68 **โพลีน่า** อากาศเริ่มชื้นแล้วตรงนี้ โปรดกลับไปสวมรองเท้าหนาของคุณเสีย

69 **ดอร์น** ผมรู้สึกร้อน

70 **โพลีน่า** คุณไม่ดูแลตัวเองเลย เป็นความดื้อดึงแท้ๆ คุณหมอ และคุณก็รู้อยู่แก่ใจว่าอากาศชื้นไม่ดีสำหรับคุณ แต่คุณต้องการให้ฉันไม่สบายใจ เมื่อเย็นวานคุณก็ออกไปอยู่ที่ระเบียงข้างนอกอย่างจงใจ

71 **ดอร์น** *(ร้องเพลงเบาๆ)* “อย่าบอกฉันว่าวัยสาวของเธอถูกทำลาย”

72 **โพลีน่า** คุณมัวคุยกับอาร์คาดิน่า คุณไม่ได้รู้สึกความหนาวเย็น คุณคิดว่าเธอมีเสน่ห์แรงใช่ไหมล่ะ?

73 **ดอร์น** ผมอายุห้าสิบห้า

74 **โพลีน่า** ไม่แปลก ผู้ชายยังไม่แก่ในวัยนั้น คุณยังมีหน้าตาดีและมีเสน่ห์สำหรับผู้หญิง

75 **ดอร์น** แล้วจะให้ผมทำอะไรในเรื่องนี้ล่ะ?

76 **โพลีน่า** ผู้ชายเหมือนกันทุกคน เมื่อคุณเห็นผู้หญิงดารานักแสดง คุณพร้อมจะคุกเข่าให้

77 **ดอร์น** *(ร้องเพลงเบาๆ)* **"**อีกครั้งหนึ่งฉันยืนต่อหน้าเธอ**"** เรื่องที่สังคมชอบฮือฮาเกี่ยวกับศิลปิน และไม่มองพวกนั้นว่าเป็นพ่อค้า นั่นก็เป็นไปตามธรรมชาติ มันเป็นอุดมคตินิยมอย่างหนึ่ง

78 **โพลีน่า** แล้วเรื่องที่พวกผู้หญิงมาหลงรักคุณและทอดตัวให้คุณล่ะ นั่นก็อุดมคตินิยมด้วยใช่ไหม?

79 **ดอร์น** *(ยักไหล่)* มีอะไรผิดในเรื่องนั้นหรือ? มีอะไรที่ดีในความรู้สึกที่ผู้หญิงเหล่านั้นมีต่อผม ผมเป็นหมอชั้นหนึ่ง และนั่นก็คือสิ่งที่ผู้หญิงชอบเกี่ยวกับผม ราวสิบหรือสิบห้าปีก่อน คุณจำได้ไหม ผมเป็นหมอทำคลอดคนเดียวในแถวนี้ นอกจากนั้นผมก็เป็นคนที่ทำอะไรถูกต้องเสมอ

80 **โพลีน่า** *(ดึงมือของเขา)* ที่รัก!

81 **ดอร์น** ระวังหน่อยนะ มีคนมา

(อาร์คาดิน่าเกาะแขนซอรินเข้ามา ตริกอริน ซัมราเยฟ เมดวีเดนโก และมาช่า)

82 **ซัมราเยฟ** ผมจำได้ ผมเห็นเธอแสดงได้อย่างวิเศษในงานโพลตาว่าในปี '73 ! ช่างน่ายินดีการแสดงชั้นยอด! และก็มีปอล ชาแด็ง นักแสดงตลก คุณพอจะรู้ไหมว่าเขาอยู่ที่ไหนตอนนี้? ไม่มีใครเทียบเขาได้เลยในบทบาทราสพลุยเยฟ ดีกว่าซาดอฟสกี้เสียอีก เชื่อผมเถิดครับ สุภาพสตรีที่รัก แต่เขาอยู่ที่ไหนเล่าเวลานี้?

83 **อาร์คาดิน่า** คุณคอยถามข่าวคราวเกี่ยวกับคนคร่ำครึพวกไดโนเสาร์อยู่เรื่อย ฉันจะไปตรัสรู้ได้อย่างไร? *(นั่งลง)*

84 **ซัมราเยฟ** *(ถอนหายใจ)* ปอล ชาแด็ง! คุณหานักแสดงอย่างเขาไม่ได้อีกแล้ว การละครกำลังเสื่อม คุณอาร์คาดิน่า ครั้งหนึ่งเราเคยมียักษ์ เดี๋ยวนี้เรามีแต่คนแคระเท่านั้น

85 **ดอร์น** ก็คงเป็นอย่างที่คุณว่า เราอาจไม่มีดาราที่ยิ่งใหญ่จริงๆ มากนักในปัจจุบัน แต่ก็มีนักแสดงชั้นธรรมดาที่เด่นขึ้นมาหลายคน

86 **ซัมราเยฟ** ผมไม่เคยเห็นด้วยกับคุณในเรื่องนั้น แต่มันก็เป็นเรื่องของรสนิยม
De gustibus aut bene, aut nihil. (ลางเนื้อชอบลางยา)

(เทร็บเลฟปรากฏออกมาจากด้านหลังเวที)

87 **อาร์คาดิน่า** *(กับลูกชาย)* เมื่อไรจะเริ่มแสดงเสียทีล่ะ ลูก?

88 **เทร็บเลฟ** อีกสักประเดี๋ยวครับ โปรดอดใจรอ

89 **อาร์คาดิน่า** *(ท่องจากแฮมเลต)*
“โอ้ แฮมเลต จงอย่าพูดอีก!
เจ้าหันดวงตาของฉันให้มองกลับไปที่วิญญาณของฉันเอง
และ ณ ที่นั่น ฉันเห็นจุดด่างดำเปรอะเปื้อน”

90 **เทร็บเลฟ** *(ท่องจากแฮมเลต)*
“จงให้ฉันบิดหัวใจของท่าน เพราะฉันจะทำเช่นนั้น
หากมันทำด้วยวัสดุที่อาจเข้าถึงได้”

(เสียงฮอร์นดังมาจากหลังเวที)

91 **เทร็บเลฟ** ท่านสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ เรากำลังจะเริ่มแล้ว โปรดเงียบ *(หยุด)* ผมจะเริ่ม ณ บัดนี้ *(เคาะไม้แล้วท่องออกมาดังๆ)* โอ้! วิญญาณศักดิ์สิทธิ์และเก่าแก่ที่ล่องลอยอยู่เหนือทะเลสาปนี้ในยามค่ำคืน จงกล่อมให้เราหลับ และนำความฝันมาให้เราเกี่ยวกับความเป็นไปของสิ่งทั้งหลายในอีกสองแสนปีจากนี้

92 **ซอริน** สองแสนปีจากนี้จะไม่มีอะไรเหลืออีก

93 **เทร็บเลฟ** ถ้าเช่นนั้นก็ขอให้พวกเขาแสดงให้เราเห็นว่าไม่มีอะไรเช่นนั้น!

94 **อาร์คาดิน่า** ใช่ ให้เขาแสดงไป เราหลับแล้วนี่

(ม่านขึ้น เผยให้เห็นทะเลสาป ดวงจันทร์เพิ่งขึ้นเหนือขอบฟ้าและสะท้อนแสงบนพื้นน้ำ นีน่า ซาเรชนี แต่งตัวชุดสีขาวนั่งอยู่บนก้อนหิน)

95 **นีน่า** ผู้คน สิงโต นกอินทรี นกกระจอกเทศ กวาง ห่าน แมงมุม และปลาที่เงียบนิ่ง ประชากรแห่งท้องทะเล ปลาดาว และสัตว์ที่มองไม่เห็นตัว นั่นคือ ชีวิตทั้งหมด ชีวิตทั้งหมด ชีวิตทั้งหมด ได้สิ้นสุดวงจรที่เศร้าโศกของมัน และตายไป เป็นเวลาหลายพันปี โลกไม่ได้ให้กำเนิดแก่สิ่งมีชีวิตแม้เพียงอย่างเดียว และดวงจันทร์ที่น่าสงสารจุดตะเกียงของมันอย่างไร้ความหมาย ไม่มีนก กระต่ายตื่นเรียกหากันในทุ่งหญ้า ไม่มีตัวเต่าทองส่งเสียงให้ได้ยินอีกในพุ่มมะนาว ช่างหนาว หนาว หนาว ว่างเปล่า ว่างเปล่า ว่างเปล่า น่ากลัว น่ากลัว น่ากลัว *(หยุด)* ร่างที่มีชีวิตได้กลายเป็นผงธุลี และสสารนิรันดร์ได้เปลี่ยนมันเป็นหิน น้ำ เมฆ แต่วิญญาณของมันทั้งหมดถูกหลอมอยู่ในสิ่งเดียว ข้าคือวิญญาณของโลก ในตัวข้าคือ วิญญาณของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช ของซีซาร์ ของเชคสเปียร์ ของนโปเลียน และของตัวทากที่ต่ำต้อยที่สุด ในตัวข้าความคิดของมนุษย์ผสมผสานอยู่กับสัญชาตญาณของสัตว์ ข้าจำได้ทุกอย่าง ทุกอย่าง และข้านำเอาแต่ละชีวิตมามีชีวิตใหม่ ตัวของข้า

(พีกะสือปรากฏ)

96 **อาร์คาดิน่า** *(เบาๆ)* นี่ฟังเหมือนสำนักที่เสื่อม

97 **เทร็บเลฟ** *(วิงวอนและตำหนิ)* แม่!

98 **นีน่า** ข้าว้าเหว่ ครั้งหนึ่งในร้อยปี ข้าเปิดปากพูดในความว่างเปล่า โดยไม่มีใครได้ยิน เสียงของข้าสะท้อนกลับมาอย่างเศร้าสลด และเจ้าทั้งหลายด้วย วิญญาณซีดเซียว เจ้าไม่ได้ยินข้า หล่มสกปรกให้กำเนิดแก่เจ้า ก่อนดวงอาทิตย์ขึ้น และเจ้าล่องลอยไปจนถึงยามอรุณโดยไร้ความคิด ไร้เจตนา ไร้ความสั่นไหวของชีวิต ปีศาจ ผู้เป็นบิดาของสสารนิรันดร์ เกรงว่าเจ้าจะทำให้เกิดชีวิตใหม่ จึงบันดาลให้อณูของเจ้า และของหินและน้ำเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวินาที –

98 **นีน่า** – และเจ้าอยู่ในภาวะความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง โดดเดี่ยวอยู่ในจักรวาลทั้งหมด จิตเพียงอย่างเดียวที่ยังคงเป็นอย่างเดิมไม่เปลี่ยนแปลง *(หยุด)* เหมือนกับนักโทษที่ถูกโยนลงไปในบ่อน้ำว่างเปล่าที่ลึกล้ำ ข้าไม่รู้ตัวว่าข้าอยู่ที่ไหน หรือมีอะไรรอข้าอยู่ ทุกสิ่งถูกซ่อนเร้นจากข้า นอกจากในการต่อสู้ที่โหดร้ายและไม่มีวันสิ้นสุดกับปีศาจ ตามกฎเกณฑ์แห่งพลังของวัตถุ ข้าถูกกำหนดให้มีชัย แต่แล้วจิตกับวัตถุก็จะได้อยู่ร่วมกัน ในความสอดคล้องกลมกลืนที่มหัศจรรย์ และแล้วยุคสมัยแห่งเจตนารมณ์ของจักรวาลก็จะเริ่มขึ้น แต่สิ่งนั้นจะเกิดขึ้นได้หลังจากเวลาผ่านไปยาวนานหลายกัปกัลป์ เมื่อดวงจันทร์ซิริอุสที่แจ่มแสง และโลกค่อยๆ สลายเป็นผงธุลี จนถึงเวลานั้นจะมีความน่ากลัวเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก

(หยุด จุดแดงสองจุดปรากฏขึ้นเหนือทะเลสาป)

99 **นีน่า** แต่ดูนั่น ปีศาจ ศัตรูผู้ทรงพลังของข้า กำลังคืบใกล้เข้ามา ข้าเห็นดวงตาที่เป็นสีเลือดน่ากลัวของเขา –

100**อาร์คาดีน่า** มีกลิ่นกำมะถันออกมา จำเป็นด้วยหรือ?

101**เทรีบเลฟ** ใช่ครับ

102**อาร์คาดีน่า** *(หัวเราะ)* อ๋อ ทำให้เกิดผลดีบนเวที

103**เทรีบเลฟ** แม่!

104**นีน่า** – เขามีความทุกข์โดยปราศจากมนุษย์

105**โพลีน่า** *(กับดอร์น)* คุณถอดหมวกออกทำไม สวมหมวกเสียก่อนที่คุณจะเป็นหวัด

106**อาร์คาดีน่า** หมอถอดหมวกออกเพื่อแสดงความคารวะแกปีศาจ บิดาของสสารนิรันดร์

107**เทรีบเลฟ** *(อารมณ์เสีย ด้วยเสียงดัง)* ละครจบแล้ว! พอกัน! ม่าน!

108**อาร์คาดีน่า** โกรธไปทำไมกัน?

109**เทรีบเลฟ** พอแล้ว! ม่าน! เอาม่านลง! *(กระทืบเท้า)* ม่าน!

(ม่านลง)

110**เทร็บเลฟ** – ผมเสียใจครับ! ผมลืมไปว่าการเขียนบทละครและการแสดงละครอนุญาตให้เพียงคนจำนวนน้อยที่เลือกสรรแล้วเท่านั้น ผมกำลังรุกล้ำสิทธิของผู้อื่น ผม... ผม... *(พยายามจะพูดอะไรอีก แต่ทำท่ายอมจำนน และออกไปทางซ้าย)*

111**อาร์คาดิน่า** มีอะไรเกิดขึ้นกับเขาหรือ?

112**ซอริน** อาร์คาดิน่าที่รัก นั่นไม่ใช่วิธีที่จะทำกับคนหนุ่มเจ้าอารมณ์เลย

113**อาร์คาดิน่า** ทำไม ฉันทำอะไร?

114**ซอริน** เธอทำร้ายความรู้สึกของเขาน่ะสิ

115**อาร์คาดิน่า** ก็เขาบอกเราว่าบทละครของเขาเป็นเรื่องตลกๆ ฉันก็เลยปฏิบัติต่อมันอย่างนั้น

116**ซอริน** นั่นแหละ...

117**อาร์คาดิน่า** ตอนนี้ดูเหมือนว่าเขาได้เขียนผลงานชิ้นเอกเสียแล้ว! โอ้ สวรรค์โปรด! ฉันคิดว่าการที่เขาจัดแสดงครั้งนี้ เอากำมะถันรมเราจนสำลักนั่นน่ะ ไม่ใช่เรื่องเล่นๆ เสียแล้ว แต่เป็นการพิสูจน์ประเด็นบางอย่าง เขาต้องการสาธิตให้เราเห็นว่าจะเขียนบทละครอย่างไร จะแสดงละครอย่างไร ฉันทนมาพอแล้ว! การระเบิดความรู้สึกออกมา และการเสียดสีฉันอยู่ตลอดเวลาอย่างนี้ เธอจะว่าอย่างไรก็ตาม แต่เป็นใครก็คงทนไม่ได้ เขาเป็นเด็กเล็กๆ ที่เสียนิสัยและเห็นแก่ตัวอย่างร้ายกาจ

118**ซอริน** เขาเพียงต้องการให้เธอเพลิดเพลินเท่านั้น

119**อาร์คาดิน่า** อ๋อ อย่างนั้นหรือ? แต่แน่ล่ะเขาไม่สามารถเลือกบทละครธรรมดาๆ ได้ เราจึงต้องนั่งดูการทดลองขยะๆ แบบนี้ ที่จริง ฉันก็ไม่รังเกียจที่จะฟังเรื่องขยะเพื่อการหัวเราะ แต่ของอย่างนี้เอามาอวดอ้างว่าเป็นรูปแบบใหม่ของศิลปะ เป็นสิ่งล้ำยุคอย่างนั้นหรือ? ตามความเห็นของฉัน ไม่มีรูปแบบใหม่ของศิลปะในของสิ่งนี้เลย เป็นเพียงการแสดงอารมณ์ที่ไม่ดีออกมาเท่านั้น

120**ตริกอริน** ทุกคนเขียนสิ่งที่เขาต้องการและเท่าที่เขาทำได้

121**อาร์คาดิน่า** ถ้าอย่างนั้น ปล่อยให้เขาเขียนสิ่งที่เขาต้องการและเท่าที่เขาทำได้ แต่อย่าเอาฉันเข้าไปเกี่ยวด้วย

122**ดอร์น** จูปิเตอร์! พระองค์ทรงพิโรธ ดังนั้น –

123**อาร์คาดิน่า** ฉันไม่ใช่จูปิเตอร์ ฉันเป็นผู้หญิงคนหนึ่ง *(จุดบุหรี่)* ฉันไม่เดือดร้อนอะไร ฉันเพียงเสียดายที่คนหนุ่มๆ ใช้เวลาของเขาอย่างน่าเบื่อเช่นนี้ ฉันไม่ได้ตั้งใจทำร้ายความรู้สึกของเขา

124**เมดวีเดนโก** ไม่มีใครมีสิทธิ์แยกจิตออกจากสสาร เนื่องจากจิตเองอาจเป็นส่วนรวมของอณูที่เป็นสสาร *(กับตริกอริน อย่างตื่นเต้น)* แต่คุณทราบไหมครับ ควรจะมีใครสักคนเขียนบทละครบรรยายว่าพวกเรามีชีวิตกันอย่างไร ผมหมายถึงครูโรงเรียนอย่างเรา และเอาไปแสดงที่ไหนสักแห่ง มันเป็นชีวิตที่ลำบาก ชีวิตที่ลำบากเหลือเกิน!

125**อาร์คาดิน่า** นั่นเป็นความคิดที่ไม่เลวนัก แต่อย่าพูดถึงบทละครเลยตอนนี้ อณูก็ไม่เอา คืนนี้ช่างสวยงามเหลือเกิน นี่ใครได้ยินเสียงร้องเพลงไหม? *(ฟัง)* มันช่างเพราะจริงๆ ไม่ใช่หรือ?

126**โพลีน่า** มันดังมาจากอีกฝั่งของทะเลสาป *(หยุด)*

127**อาร์คาดิน่า** *(กับตริกอริน)* เชิญนั่งตรงนี้ ข้างฉัน ราวสิบหรือสิบห้าปีก่อนมีการเล่นดนตรีและร้องเพลงริมทะเลสาปนี้เกือบทุกคืน มีหกครอบครัวรอบๆ ทะเลสาป ฉันจำเสียงหัวเราะ เสียงสนุกสนาน เสียงปืน แล้วก็เรื่องรักๆ ใคร่ๆ และใครเล่าที่เป็นขวัญใจยอดบูชาของทั้งหกครอบครัว? ฉันขอแนะนำ *(พยักหน้าไปทางดอร์น)* หมอของเรา ยูจีน ดอร์นนั่นเอง เขายังคงมีเสน่ห์อยู่ แต่ในสมัยนั้นไม่มีใครปฏิเสธเขาได้ แต่นี่! ฉันเริ่มรู้สึกว่าทำอะไรไปไม่ถูกเสียแล้ว ทำไมฉันจึงทำร้ายความรู้สึกของลูกชายอย่างนี้? ฉันวิตกเสียแล้ว *(ดังๆ)* คอนสแตนติน ลูกรัก! คอนสแตนติน!

128**มาช่า** ดิฉันจะไปตามตัวเขาให้ค่ะ

129**อาร์คาดิน่า** ได้โปรดเถิด แม่หนู!

130**มาช่า** *(ขยับไปทางซ้าย)* ฮัลโหล! คอนสแตนติน! ฮัลโหล! *(ออกไป)*

(นีน่าออกมาจากหลังเวที)

131**นีน่า** เราคงไม่ได้แสดงกันต่อไปแล้วนะคะ ดิฉันจึงขอตัวออกมาข้างนอก สวัสดีค่ะ *(จูบอาร์คาดิน่าและโพลีน่า)*

132**ซอริน** บราโว! บราโว!

133**อาร์คาดิน่า** บราโว! บราโว! พวกเราถูกสะกดทีเดียว หน้าตาและเสียงน่ารักอย่างหนูไม่ควรเก็บตัวอยู่ในชนบท มันน่าอายทีเดียวละ ฉันแน่ใจว่าเธอมีพรสวรรค์ทางการแสดงนะ รู้ไหม? หน้าที่ของเธอก็คือขึ้นเวทีแสดง!

134**นีน่า** นั่นเป็นสิ่งที่ดิฉันใฝ่ฝันอยู่ *(ถอนหายใจ)* แต่มันก็คงเป็นไปไม่ได้

135**อาร์คาดิน่า** ใครจะรู้ได้? เอาละ ฉันขอแนะนำให้เธอได้รู้จักกับบอริส ตริกอริน

136**นีน่า** ยินดีมากค่ะที่ได้รู้จักคุณ *(ด้วยความกระดาก)* ดิฉันอ่านทุกสิ่งที่คุณ...

137**อาร์คาดิน่า** *(ให้เธอนั่งข้างๆ เขาทั้งสอง)* ไม่ต้องกระดากหรอกหนู เขาเป็นคนมีชื่อเสียงแต่ไม่ถือตัว เห็นไหม เขายังขี้อายด้วยเหมือนกัน

138**ดอร์น** ผมคิดว่าเราควรจะเอาม่านขึ้นได้แล้ว มันดูยังไงๆ ชอบกลแบบนี้

139**ซัมราเยฟ** *(ดังๆ)* เจคอป ช่วยเอาม่านขึ้นที!

(ม่านถูกชักขึ้น)

140**นีน่า** *(กับตริกอริน)* มันเป็นบทละครแปลกๆ ใช่ไหมคะ?

141**ตริกอริน** ผมไม่เข้าใจเลย แต่ผมก็ชอบมันอยู่เหมือนกัน คุณแสดงได้อย่างจริงใจทีเดียว และฉากก็งามจริงๆ *(หยุด)* คงจะมีปลาในทะเลสาปนี้มากนะครับ

142**นีน่า** ค่ะ

143**ตริกอริน** ผมชอบตกปลา ไม่มีอะไรที่ทำให้ผมเพลิดเพลินมากกว่าการนั่งอยู่ริมน้ำในตอนบ่ายๆ มองดูทุ่นตกปลาของผม

144**นีน่า** ดิฉันน่าจะคิดว่าสำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ต่อความสุขในการสร้างสรรค์ผลงาน ไม่น่าจะมีความเพลิดเพลินอย่างอื่นอีกแล้ว

145**อาร์คาดิน่า** *(หัวเราะ)* โอ้ย อย่าพูดอย่างนั้นเลยหนู คำชมจะทำให้เขาพูดอะไรไม่ออก

146**ซัมยาเรฟ** ผมจำได้ คืนหนึ่งที่มอสโคว์ โอเปร่าเธียเตอร์ ผมเคยได้ยินซิลวาผู้ยิ่งใหญ่ร้องเพลงคีย์ C ต่ำกว่า บังเอิญก็มีนักร้องชายเสียงต่ำจากวงประสานเสียงในโบสถ์ของเรานั่งอยู่ในแกลลอรี "บราโว ซิลวา!" ต่ำกว่าอีกระดับเสียงทีเดียว อย่างนี้ *(ทำเสียงต่ำลึก)* บราโว ซิลวา! ตอนนั้นคุณแทบจะได้ยินเสียงเข็มตกในโรงละครทีเดียว *(หยุด)*

147**ดอร์น** ดูเหมือนไม่มีใครมีอะไรจะพูดแล้ว!

148**นีน่า** ดิฉันต้องไปแล้วค่ะ ลาก่อนค่ะ

149**อาร์คาดิน่า** อะไรกันนี่! เธอจะไปไหนในเวลาอย่างนี้? เราไม่ยอมให้เธอไปหรอก

150**นีน่า** พ่อคอยตัวดิฉันอยู่

151**อาร์คาดิน่า** เอ้อ ฉันว่า เขาช่างเป็น... *(ทั้งสองจูบกัน)* เอาละ ถ้าอย่างนั้นก็ตามใจ แต่ฉันอยากให้เธออยู่ไปอีกหน่อย

152**นีน่า** ดิฉันก็ไม่อยากไปเลย ถ้าเพียงคุณทราบ

153**อาร์คาดิน่า** ควรจะมีใครสักคนไปส่งเธอที่บ้านนะหนู

154**นีน่า** *(ตกใจกลัว)* โอ้ย ไม่ได้ ไม่ได้ค่ะ!

153**ซอริน** *(กับนีน่าอย่างขอร้อง)* อยู่ก่อนเถิด!

154**นีน่า** ดิฉันอยู่ไม่ได้แล้วค่ะ คุณซอริน

155**ซอริน** อยู่เพียงสักชั่วโมงก็พอ เธอจะต้องกลับเดี๋ยวนี้เทียวหรือ?

156**นีน่า** *(หลังจากคิดอยู่สักครู่ ด้วยน้ำตา)* ดิฉันทำไม่ได้ค่ะ *(จับมือกับเขาแล้วออกไปอย่างรวดเร็ว)*

157**อาร์คาดิน่า** เธอเป็นเด็กที่โชคร้ายจริงๆ คนลือกันว่าแม่ของเธอทิ้งสมบัติมหาศาลไว้กับสามีเงินทั้งหมดเลย และตอนนี้เธอกลับไม่มีอะไรเลย เพราะพ่อของเธอได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สมบัติให้ภรรยาคนที่สองไปแล้ว มันน่าแค้นจริงๆ

158**ดอร์น** ใช่ครับ พ่อที่น่ารักของเธอเป็นหมูเจ้าเล่ห์ ถ้าจะว่ากันแล้ว

159**ซอริน** *(ดูมือของเขาเพื่อให้อุ่น)* ฉันคิดว่าเราควรเข้าไปข้างในได้แล้ว อากาศยิ่งชื้นลงทุกที ขาของฉันปวดแล้ว

160**อาร์คาดิน่า** ขาของเธอ! มันเหมือนกับทำด้วยไม้ เธอแทบจะใช้เดินไม่ได้อยู่แล้ว มา ไปกันเถอะคนแก่ที่น่าสงสาร *(จับแขนของเขา)*

161**ซัมราเยฟ** *(ยื่นแขนให้แก่ภรรยาของเขา)* คุณนาย?

162**ซอริน** ฉันได้ยินเสียงเจ้าหมานั่นเห่าหอนอีกแล้ว *(กับซัมราเยฟ)* ช่วยหน่อยนะ ปล่อยมันออกจากโซ่เสียทีเถอะ

163**ซัมราเยฟ** ผมทำไม่ได้หรอกครับ ขโมยอาจจะเข้ามาในยุ้งข้าว ผมมีข้าวเปลือกเก็บไว้ที่นั่น *(กับเมดวีเดนโก ที่เดินอยู่ข้างๆ)* ใช่ ต่ำกว่าอีกระดับเสียงทีเดียว "บราโว ซิลวา!" และก็ไม่ใช่นักร้องที่แท้จริงเลย เป็นเพียงสมาชิกในคณะนักร้องประสานเสียงของโบสถ์เท่านั้น

164**เมดวีเดนโก** เขาจ่ายเงินให้สมาชิกนักร้องประสานเสียงคนละสักเท่าไรครับ?

(ทุกคนออกไป ยกเว้นดอร์น)

165**ดอร์น** *(กับตัวเอง)* เอ ผมไม่รู้นะ บางทีผมอาจไม่เข้าใจอะไร บางทีผมอาจจะเป็นบ้าไปแล้วก็ได้ แต่ผมชอบบทละครนั่น มันมีอะไรบางอย่าง เมื่อเด็กคนนั้นพูดออกมาเกี่ยวกับความว้าเหว่ และตอนหลังเมื่อตาสีแดงของปีศาจปรากฏออกมา ผมตื่นเต้นจนมือไม้สั่นไปหมด มันดูแปลกใหม่และไม่เสแสร้ง ดูซิผมคิดว่าเขากำลังมา ผมอยากจะบอกสิ่งดีๆ กับเขา เกี่ยวกับบทละครเรื่องนี้

(เทร็บเลฟเข้ามา)

166**เทร็บเลฟ** พวกเขาไปกันหมดแล้ว!

167**ดอร์น** ผมยังอยู่นี่

168**เทร็บเลฟ** มาช่าตามผมไปทั่วสวนเลย เธอน่ากลัวจริงๆ!

169**ดอร์น** ผมชอบบทละครของคุณมากทีเดียว คอนสแตนติน มันดูประหลาดๆ อยู่เหมือนกัน และผมยังไม่ได้ยินตอนจบ แต่มันก็ประทับใจผมมาก คุณมีพรสวรรค์อยู่แล้วในทางนี้ และจงอย่าทอดทิ้งมันเสียล่ะ

(เทร็บเลฟเขย่ามือเขาแรงๆ และกอดเขาอย่างลืมตัว)

เอ้าๆ! คุณตื่นเต้นไปหน่อยไม่ใช่หรือ? น้ำตาคลอที่เดียว!... เอาละ ประเด็นของผมก็คือ คุณได้เนื้อหามาจากโลกของนามธรรม ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ถูกที่ควร เพราะผลงานศิลปะจะต้องแสดงความคิดที่ยิ่งใหญ่บางอย่าง ไม่มีอะไรที่อาจสวยงามได้ยกเว้นมันจะต้องเป็นสิ่งที่จริงจังด้วย แต่ผมว่าคุณหน้าซีดทีเดียวนะ!

170**เทร็บเลฟ** คุณบอกผมว่าผมควรเขียนต่อไปอย่างนั้นหรือ?

171**ดอร์น** ใช่ครับ แต่คุณจะต้องพรรณนาเพียงสิ่งที่สำคัญ และสิ่งที่เป็นนิรันดร์เท่านั้น คุณรู้นี่นา ผมได้ใช้ชีวิตมาหลายแบบ ผมเลือกความเพลิดเพลินของผมอย่างรอบคอบ ผมพอใจ แต่ถ้าหากผมเคยได้มีประสบการณ์ต่อการยกระดับจิตที่ศิลปินรู้สึกในขณะสร้างสรรค์ ผมคิดว่า ผมคงจะเหยียดหยามร่างกายฝ่ายวัตถุของผมเอง และทุกสิ่งที่เกี่ยวกับมัน แล้ววิญญาณผมคงจะได้ติดปีกโบยบินสู่ท้องฟ้าเสียแล้ว

172**เทร็บเลฟ** ผมขอโทษ นีน่าอยู่ไหน?

173**ดอร์น** และดังนั้น ผลงานศิลปะจะต้องแสดงความคิดที่ชัดเจนแจ่มแจ้ง คุณจะต้องรู้ว่าคุณเขียนทำไม เพราะหากคุณเดินทางที่มีเวทย์มนต์ของวรรณคดีโดยไม่มีจุดหมายที่แน่นอนอยู่ในใจ คุณก็จะหลงทางและความสามารถของคุณจะทำลายตัวคุณเอง

174**เทร็บเลฟ** *(ทนไม่ไหว)* นีน่าอยู่ไหนครับ?

175**ดอร์น** เธอกลับไปบ้านเธอแล้ว

176**เทร็บเลฟ** *(สิ้นหวัง)* ผมจะทำอย่างไร? ผมต้องการเห็นเธอ ผมต้องเห็นเธอ ผมไปละ

(มาช่าเข้ามา)

177**ดอร์น** *(กับเทร็บเลฟ)* สงบสติอารมณ์เสียหน่อยเถิดเพื่อน

178**เทร็บเลฟ** แต่ผมจะไปอยู่ดี ผมต้องไป

179**มาช่า** ได้โปรดเถิด คอนสแตนติน กลับเข้าบ้านเสีย แม่ของคุณกำลังรอคุณอยู่ เธอเป็นห่วง

180**เทร็บเลฟ** บอกแม่ผมว่าผมไปแล้ว และนี่ๆ ให้ผมอยู่ตามลำพังหน่อยได้ไหม? ให้ผมอยู่ตามลำพัง อย่าคอยตามผมอยู่ตลอดเวลาหน่อยเลย

181**ดอร์น** พอทีๆ พ่อหนุ่ม คุณจะทำแบบนี้ไม่ได้นะ มันไม่ถูกต้อง

182**เทร็บเลฟ** *(ทั้งน้ำตา)* ลาก่อน หมอ ขอบคุณมาก *(ออกไป)*

183**ดอร์น** *(ถอนใจ)* โธ่เอ๋ย คนหนุ่ม!

184**มาช่า** เวลาคนคิดไม่ออกว่าจะพูดอะไร ก็มักสาธยายเรื่องความเป็นหนุ่มสาว *(สูดยานัด)*

185**ดอร์น** *(แย่งกล่องยานัดจากเธอและเหวี่ยงเข้าไปในพุ่มไม้)* นั่นน่าเกลียดมาก *(หยุด)* ฉันคิดว่ามีใครเล่นเปียโนอยู่ข้างในบ้าน ฉันจะต้องไปละ

186**มาช่า** รอก่อนค่ะ

187**ดอร์น** อะไรหรือ?

188**มาช่า** ฉันจะต้องบอกอะไรแก่คุณ ฉันต้องพูด *(อย่างตื่นเต้น)* ฉันไม่แคร์พ่อของฉันเลย แต่ฉันมีอะไรบางอย่างเกี่ยวกับคุณ บางทีเราอาจจะมีอะไรเหมือนๆ กันอยู่มาก ฉันรู้สึกด้วยหัวใจของฉันนะคะ ช่วยฉันหน่อยเถิด ช่วยฉัน มิฉะนั้นฉันอาจทำอะไรโง่ๆ และทำให้ชีวิตพินาศไป ฉันอยู่อย่างนี้ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว

189**ดอร์น** หมายความว่าอย่างไร? จะให้ฉันช่วยเธออย่างไร?

190**มาช่า** ฉันไม่มีความสุข ไม่มีใครเลย ไม่มีใครรู้ว่าฉันทนทุกข์ทรมานเพียงไหน *(พิงศรีษะของเธอบนอกของเขา พูดเบาๆ)* ฉันรักคอนสแตนติน

191**ดอร์น** พวกเขาอยู่ในภาวะอะไรกันนี่ และช่างมีความรักมากเหลือเกิน โอ้ทะเลสาปที่มีเวทย์มนต์ *(อย่างอ่อนโยน)* แต่ฉันจะช่วยอะไรได้ หนูเอ๋ย? ฉันจะช่วยอะไรได้

ม่าน

THE SEAGULL

บทประพันธ์ ANTON CHEKHOV
แปลภาษาไทย มนตรี อุมะวิชนี

องก์ที่ ๒

สนามโครเก้และร่องดอกไม้ ในฉากหลังด้านขวาเป็นบ้านที่มีเฉลียงใหญ่ ด้านซ้ายมองเห็นทะเลสาป มีแสงอาทิตย์จ้าสะท้อนบนผิวน้ำ เป็นเวลาเที่ยงวันและร้อน ที่ด้านหนึ่งของสนามโครเก้ อาร์คาดิน่า ดอร์น และมาช่า นั่งบนม้านั่งในสวน ภายใต้ร่มเงาของต้นมะนาวแก่ต้นหนึ่ง ดอร์นมีหนังสือเปิดไว้อยู่บนตักของเขา

192**อาร์คาดิน่า** *(กับมาช่า)* เราลุกขึ้นยืนกันเถิด

(ทั้งสองลุกขึ้นยืน)

มาอยู่ข้างๆ กัน เธออายุยี่สิบสอง และฉันอายุเกือบสองเท่า เอาละ คุณหมอดอร์น เราคนไหนที่ดูอ่อนกว่ากัน?

193**ดอร์น** ก็คุณน่ะซิ

194**อาร์คาดิน่า** ใช่แล้ว และทำไม? เพราะฉันทำงาน ฉันรู้สึก ฉันเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่เธอหยุดอยู่กับที่ เธอมีชีวิตเพียงครึ่งเดียว และฉันยังตั้งกฎเกณฑ์ไว้ว่าจะไม่มองไปสู่อนาคต ฉันไม่เคยคิดถึงความแก่หรือความตาย สิ่งใดที่จะเกิดมันก็จะต้องเกิด

195**ดอร์น** *(ร้องเพลงเบาๆ)* "โอ้ จงบอกเธอ ดอกไม้ของฉัน..."

196**อาร์คาดิน่า** และอีกอย่างหนึ่งก็คือ ฉันพิถีพิถันในเรื่องตัวเองเหมือนกับคนอังกฤษ ฉันดูแลตัวเอง ฉันแต่งตัวและทำผมอย่างเหมาะสมอยู่เสมอ เธอคิดว่าฉันจะยอมออกไปข้างนอกบ้าน ถึงแม้ในสวนอย่างนี้ โดยสวมเสื้อคลุมอยู่กับบ้าน หรือไม่ได้ทำผมได้ไหม? ไม่เลย ด้วยเหตุนี้ฉันจึงทำให้ตัวเองดูสาว เพราะฉันไม่เคยทำตัวปอนๆ หรือปล่อยตัวอย่างผู้หญิงบางคน *(เดินไปเดินมาบนสนามหญ้า เอามือเท้าเอว)* เห็นไหมว่าฉันหมายความว่าอย่างไร? ฉันปราดเปรียวเหมือนกับนก ฉันอาจแสดงบทเป็นเด็กหญิงอายุสิบห้าได้

197**ดอร์น** เอาละ ผมอ่านหนังสือต่อนะครับ *(หยิบหนังสือขึ้นมา)* เราเพิ่งมาถึงตอนพ่อค้าขายข้าวโพดกับพวกหนู

198**อาร์คาดิน่า** ใช่ พวกหนู เชิญอ่านต่อไป *(นั่งลง)* ไม่เอา ให้ฉันอ่านดีกว่า ถึงตาฉันแล้ว *(รับหนังสือมา และมองหาที)* พวกหนู อยู่ตรงนี้เอง *(อ่าน)* "สำหรับการที่จะไปหนุนหลังและให้กำลังใจแก่นักแต่งนวนิยาย ก็จะก่อให้เกิดอันตรายเหมือนกับพ่อค้าขายข้าวโพดที่ปล่อยให้พวกหนูแพร่พันธุ์อยู่ในโกดังเก็บของของเขา แต่ถึงกระนั้นนักแต่งนวนิยายก็เป็นที่ต้องการ อย่างเช่น หากผู้หญิงคนหนึ่งเลือกนักเขียนที่เธอพอใจได้คนหนึ่ง เธอก็จะวางกับดักเขาด้วยการชมเชย ยกย่อง และทำดีกับเขาให้เสียนิสัย" เออ นี่อาจจะเป็นจริงสำหรับพวกฝรั่งเศส แต่พวกเราไม่เหมือนกันนะ เราไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ก่อนที่ผู้หญิงสักคนจะพยายามจับนักเขียน เธอก็มักหลงรักเขาอย่างลืมหูลืมตาไม่ขึ้นอยู่แล้ว ไม่ต้องไปมองให้ไกล ดูอย่างฉันกับตริกอริน

(ซอรินเข้ามา ใช้ไม้เท้ายัน มีนีน่าอยู่ข้างๆ ข้างหลังคนทั้งสอง เมดวีเดนโกเข็นเก้าอี้อาบน้ำว่างเข้ามาตัวหนึ่ง)

199**ซอริน** *(อย่างอ่อนโยบเหมือนกับพูดกับเด็ก)* จริงไหม? เรามีความสุขมากใช่ไหม? เรารู้สึกร่าเริงในวันนี้ได้ใช่ไหม? *(กับน้องสาวของเขา)* เรามีความสุข! พ่อของเธอกับแม่เลี้ยงเดินทางไปเมืองทเวอร์ ดังนั้นเราจึงมีอิสระกันสามวันเต็มๆ

200**นีน่า** *(นั่งลงข้างๆอาร์คาดิน่าและกอดเธอ)* ดิฉันมีความสุขจริงๆ ดิฉันได้มาอยู่กับคุณในตอนนี้

201**ซอริน** *(นั่งลงบนเก้าอี้อาบน้ำของเขา)* วันนี้เธอดูน่ารักมากนะ

202**อาร์คาดิน่า** ใช่ และยังแต่งตัวสวย มีเสน่ห์ เด็กน้อยที่แสนดี *(จูบนีน่า)* แต่เราจะต้องไม่ชมเธอมากเกินไป จะทำให้เธอโชคร้าย บอริส ตริกอริน อยู่ที่ไหนเสียล่ะ?

203**นีน่า** อยู่ตรงที่อาบน้ำ เขาตกปลาอยู่ค่ะ

204**อาร์คาดิน่า** ฉันสงสัยนักว่าเขาไม่รู้จักเบื่อบ้างหรืออย่างไร? *(เตรียมจะอ่านต่อไป)*

205**นีน่า** นั่นหนังสืออะไรคะ?

206**อาร์คาดิน่า** อ่อ เรื่อง “เหนือน้ำ” ของโมปัสซังต์จ้ะ *(อ่านในใจอีกสองสามบรรทัด)* เออนี่ ที่เหลือไม่น่าสนใจ และไม่เป็นจริงด้วย *(ปิดหนังสือ)* ฉันไม่ค่อยสบายใจเลย บอกฉันซิ มีอะไรเกิดขึ้นกับลูกชายของฉัน? ทำไมเขาจึงดูหมุดหมิดและหดหู่เสียจริง? เขาใช้เวลาเป็นวันๆที่ริมทะเลสาป และฉันเองแทบไม่เห็นหน้าตาเขาเลย

207**มาช่า** เขาอารมณ์ไม่ค่อยดีนักหรอกค่ะ *(กับนีน่า อย่างอายๆ)* โปรดท่องอะไรจากบทละครของเขาให้ฟังหน่อยค่ะ

208**นีน่า** *(ยักไหล่)* เธอต้องการอย่างนั้นหรือ? มันน่าเบื่อมากนะคะ

209**มาช่า** *(พยายามระงับความกระตือรือร้นของเธอ)* แต่เวลาที่เขาท่อง ตาเขาเป็นประกาย และหน้าของเขาซีดเผือด เขามีเสียงเศร้าที่ไพเราะ และเขามีท่าทางคล้ายกับกวี

(ซอรินหลับ ส่งเสียงกรน)

210**ดอร์น** ราตรีสวัสดิ์

211**อาร์คาดิน่า** เปตรูซ่า!

212**ซอริน** หา?

213**อาร์คาดิน่า** เธอหลับหรือเปล่า?

214**ซอริน** เปล่าหรอก *(หยุด)*

215**อาร์คาดิน่า** เธอไม่ไปหาหมอเลยนะที่รัก มันเป็นเรื่องที่ไม่ฉลาดเลย เธอรู้ไหม

216**ซอริน** ฉันไม่รังเกียจ แต่หมอของเราไม่ต้องการให้ฉันไป

217**ดอร์น** อะไรกัน มากินยาเมื่ออายุหกสิบแล้ว!

218**ซอริน** คนยังต้องการมีชีวิตอยู่ ถึงแม้จะอายุหกสิบ

219**ดอร์น** *(รำคาญ)* ถ้าอย่างนั้นก็ได้ เอาวาเลอเรียนดร้อบไป

220**อาร์คาดิน่า** ทางที่ดีเขาควรไปน้ำพุร้อนนะ ฉันว่า

221**ดอร์น** ทำไมจะไม่เล่า? ให้เขาไปซิ หรือจะให้เขาอยู่

222**อาร์คาดิน่า** แบบนั้นหมายความว่าอย่างไร?

223**ดอร์น** ไม่มีอะไรหรอก มันชัดแจ้งอยู่แล้ว *(หยุด)*

224**เมดวีเดนโก** คุณซอรินควรเลิกสูบบุหรี่ได้แล้ว

225**ซอริน** โอ เหลวไหลน่า

226**ดอร์น** เปล่า ไม่เหลาไหล การดื่มและการสูบบุหรี่ทำลายความเป็นตัวของตัวเอง หลังจากซิการ์สักมวน และวอดก้าสักแก้ว คุณไม่ใช่ปีเตอร์ ซอรินอีกต่อไป และเริ่มคิดถึงตัวเองว่า “เขา” ในบุรุษที่สาม

227**ซอริน** *(หัวเราะ)* คุณน่ะพูดได้พูดดี คุณมีชีวิตที่สนุกนี่ แต่สำหรับผมเล่า? ผมทำงานกระทรวงยุติธรรมยี่สิบแปดปี แต่ผมยังไม่ได้ใช้ชีวิตเลย ยังไม่ได้มีประสบการณ์อะไรเลย นั่นก็คือ ทุกอย่างลงเอยแบบนั้น ดังนั้นผมจึงต้องการความเพลิดเพลินบ้างเล็กน้อย ซึ่งก็สมเหตุสมผล คุณได้สิ่งที่คุณต้องการจนคุณไม่สนใจใยดีอะไร เพราะเหตุนี้คุณจึงติดนิสัยชอบพูดอะไรเหลวไหล แต่ผมต้องการใช้ชีวิตสักหน่อย ดังนั้นผมจึงดื่มเหล้าเชอรี่เวลาอาหารค่ำ และสูบซิการ์หรืออะไรทำนองนั้น เรื่องมันก็มีเท่านี้เอง

228**ดอร์น** ชีวิตจะต้องถือเป็นเรื่องจริงจังน่ะถูกแล้ว แต่การไปให้หมอรักษาคุณเมื่ออายุหกสิบ และการบ่นว่าคุณไม่เคยมีความสุขในตอนหนุ่มๆ นั่น ขอโทษที ผมว่ามันเหลวไหลนะครับ

229**มาช่า** *(ลุกขึ้นยืน)* คงจะถึงเวลาอาหารกลางวันแล้ว *(เดินในท่าทางเกียจคร้านหดหู่)* เท้าของดิฉันหลับไปแล้ว

(มาช่าออกไป)

230**ดอร์น** เธอออกไปดื่มสักกรุ้บสองกรุ้บก่อนอาหาร

231**ซอริน** เด็กน่าสงสาร เธอไม่สมหวังในชีวิต

232**ดอร์น** เหลวไหลนะครับ ใต้เท้า

233**ซอริน** คุณได้ทุกสิ่งทุกอย่างที่คุณต้องการเสมอ ดังนั้นคุณจึงพูดอย่างนี้

234**อาร์คาดิน่า** โอ้ย จะมีอะไรน่าเบื่อยิ่งกว่าความเฉื่อยชาที่มีเส่นห์แบบชนบทอย่างนี้ ช่างร้อนและหยุดนิ่ง โดยมีพวกคุณทั้งหมดคอยผลัดเวียนกันออกความเห็น? พวกคุณเป็นคนดี และฉันชอบฟังคุณ แต่ฉันอยากนั่งอยู่ในห้องโรงแรมของฉันเพื่อศึกษาบทที่จะแสดงมากกว่า

235**นีน่า** *(ด้วยความดีใจ)* พูดได้ดีมากค่ะ ดิฉันรู้ว่าคุณหมายความว่าอย่างไร

236**ซอริน** แน่ละ ในเมืองมันจะต้องดีกว่า เธอนั่งอยู่ในห้องทำงาน มีคนใช้คอยกีดกันคนที่จะเข้ามาโดยไม่ได้บอกกล่าว และก็มีโทรศัพท์ แล้วยังจะมีรถแท็กซี่ที่ถนนอีก

237**ดอร์น** *(ร้องเพลงเบาๆ)* "โอ้ จงบอกกับเธอ เหล่าดอกไม้เอ๋ย..."

(ซัมราเยฟเข้ามา ตามด้วยโพลิน่า)

238**ซัมราเยฟ** อยู่กันพร้อมหน้าเชียวครับ อรุณสวัสดิ์ *(จูบมือของอาร์คาดิน่า และของนีน่า)* ยินดีที่พวกคุณมีความสุข *(กับอาร์คาดิน่า)* ภรรยาของผมบอกผมว่าคุณคิดจะเข้าไปในเมืองด้วยกัน วันนี้ใช่ไหมครับ?

239**อาร์คาดิน่า** ใช่ เราคิดว่าจะไป

240**ซัมราเยฟ** ผมทราบ สวยงาม แต่สุภาพสตรีที่รักของผม คุณเสนอว่าจะเดินทางไปอย่างไรนะครับ? เรากำลังขนข้าวไรย์กันวันนี้ และคนงานก็ยุ่งกันทุกคน ม้าตัวไหนที่คุณจะใช้ล่ะครับ ผมขอถามหน่อย?

241**อาร์คาดิน่า** ม้าหรือ? ฉันจะไปรู้ได้อย่างไร?

242**ซอริน** เรามีม้าเทียมรถอยู่บ้างนี่นา

243**ซัมราเยฟ** *(อย่างมีอารมณ์)* ม้าเทียมรถหรือครับ? แล้วผมจะไปหาปลอกคอม้าเทียมรถได้ที่ไหน? ใช่ ผมจะไปหาปลอกคอได้ที่ไหน นี่ทำให้ผมงงไปหมด มันเหลือเชื่อจริงๆ! สุภาพสตรีที่รัก! ผมเคารพอัจฉริยภาพของคุณ และผมยินดีสละเวลาสิบปีของชีวิตผมให้คุณ แต่สำหรับม้าน่ะ ผมจัดหาให้ไม่ได้

244**อาร์คาดิน่า** และถ้าหากฉันจะต้องเดินทางล่ะ? นี่ช่างประหลาดจริงๆ!

245**ซัมราเยฟ** สุภาพสตรีที่รัก! คุณไม่ทราบว่าการทำไร่หมายถึงอะไร

246**อาร์คาดิน่า** *(อารมณ์เสียขึ้นมา)* เรื่องเก่า ซ้ำๆ ซากๆ! เอาละ ถ้าอย่างนั้น ฉันจะเดินทางกลับมอสโคว์วันนี้เลยทีเดียว จ้างม้ามาให้ฉันจากหมู่บ้าน หรือไม่ฉันจะเดินไปสถานีเอง

247**ซัมราเยฟ** *(อารมณ์เสียบ้าง)* ถ้าอย่างนั้น ผมขอลาออก คุณหาผู้จัดการคนใหม่ได้แล้ว

(ซัมราเยฟออกไป)

248**อาร์คาดิน่า** เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นทุกฤดูร้อน ทุกฤดูร้อน ฉันมาเพื่อถูกลบหลู่ที่นี่ ฉันจะไม่เหยียบย่างเข้ามาที่นี่อีก

(อาร์คาดิน่า ออกไปทางซ้าย ในทิศทางที่น่าจะไปทางสถานที่อาบน้ำนอกเวที นาทีต่อมาเธอปรากฏตัว เดินเข้ามาในบ้าน ตามด้วยตริกอริน ซึ่งมีเบ็ดและกระป๋อง)

249**ซอริน** *(โกรธ)* ช่างอวดดีเสียจริง! นี่มันอะไรกัน? ฉันเบื่อเต็มทีแล้ว นำม้าทุกตัวออกมาที่นี่เดี๋ยวนี้

250**นีน่า** *(กับโพลีน่า)* ดูซิคะ กล้าปฏิเสธนักแสดงที่มีชื่ออย่างคุณอาร์คาดิน่า ความต้องการของเธอแม้เพียงเล็กน้อยที่สุด แม้เป็นเพียงอารมณ์ชั่วแล่นเท่านั้น ก็ยังมีความสำคัญกว่าฟาร์มของคุณทั้งหมด นี่เหลือเชื่อจริง?

251**โพลีน่า** *(สิ้นหวัง)* ฉันจะทำอย่างไรได้? ลองเอาตัวคุณมาอยู่ในสถานการณ์ของฉัน ฉันจะทำอย่างไรได้?

252**ซอริน** *(กับนีน่า)* เราไปตามน้องสาวของฉันกันเถอะ เราทุกคนจะช่วยกันวิงวอนให้เธออยู่ต่อไป อย่างนี้ดีไหม? *(มองไปทางซัมราเยฟที่หายออกไป)* เจ้าวายร้ายทรราช!

253**นีน่า** *(ขวางไม่ให้เขาลุกขึ้น)* อย่าเพิ่งขยับค่ะ อยู่นิ่งๆ เราจะเข็นให้คุณ *(เธอกับเมดวีเดนโกเข็นเก้าอี้อาบน้ำ)* โอ้ นี่มันร้ายจริงๆ!

254**ซอริน** ใช่ มันเป็นอย่างนั้นแน่นอน แต่เขาจะไม่ลาออก ฉันจะพูดกับเขาทันทีเลย

(พวกเขาออกไป เหลือดอร์นและโพลีน่าเท่านั้นบนเวที)

255**ดอร์น** คนเรานี่น่าเบื่อไหม? สามีของคุณควรถูกไล่เตะออกไป แต่เรื่องมันก็จะลงเอยด้วยการที่ผู้ชายแก่อย่างซอรินกับน้องสาวของเขา จะต้องไปขอโทษขอโพยกับเจ้าหมอนั่น คอยดูกันไปก็แล้วกัน

256**โพลีน่า** เขาส่งม้าเทียมรถออกไปทำงานในไร่ เรามีเรื่องยุ่งๆ กับแบบนี้ทุกวัน ถ้าคุณรู้ว่ามันทำให้ฉันไม่สบายใจแค่ไหน มันทำให้ฉันป่วย ดูซิฉันตัวสั่นทีเดียวใช่ไหม? ฉันทนความหยาบคายของเขาไม่ได้ *(วิงวอน)* อูจีน ที่รัก ให้ฉันมาอยู่กับคุณเถิด เวลาของเราผ่านไป เราไม่เป็นหนุ่มสาวเหมือนเมื่อก่อนแล้ว เราจะเลิกการหลอกลวงเสแสร้งได้ไหม เมื่อถึงป่านนี้ในชีวิตแล้ว? *(หยุด)*

257**ดอร์น** ผมอายุห้าสิบห้าแล้ว มันสายเกินไปที่ผมจะเปลี่ยนแปลงชีวิตของผม

258**โพลีน่า** คุณปฏิเสธเพราะคุณมีผู้หญิงคนอื่นในชีวิตคุณนอกจากฉันใช่ไหมล่ะ ฉันรู้หรอกน่า คุณไม่อาจให้คนพวกนั้นทั้งหมดมาอยู่กับคุณ ฉันเห็นแล้ว เสียใจที่ฉันเป็นตัวรบกวนคุณ

(นีน่าปรากฏตัวใกล้ๆ บ้าน เด็ดดอกไม้)

259**ดอร์น** ไม่มีอะไรหรอกน่า

260**โพลีน่า** ฉันถูกทรมานใจด้วยความหึงหวงริษยา แน่ละ คุณเป็นหมอ คุณหลีกเลี่ยงผู้หญิงไม่ได้ ฉันเข้าใจ

261**ดอร์น** *(กับนีน่าซึ่งเข้ามาหา)* มีอะไรเกิดขึ้นหรือครับ?

262**นีน่า** คุณอาร์คาดินน่ากำลังร้องไห้ และคุณซอรินมีอาการหึดหอบ

263**ดอร์น** *(ลุกขึ้นยืน)* ผมจะไปให้วาเลเรียนดร้อบทั้งสองคน

264**นีน่า** *(ให้ดอกไม้แก่เขา)* โปรดรับไปด้วยค่ะ

265**ดอร์น** ขอบคุณมาก *(ตรงไปทางบ้าน)*

266**โพลีน่า** *(ไปกับเขาด้วย)* สวยไหมคะดอกไม้? *(ด้วยเสียงต่ำ เมื่อใกล้บ้าน)* เอาดอกไม้เหล่านั้นมาให้ฉัน เอามันมาให้ฉัน *(ฉีกออกเป็นชิ้นๆ และขว้างทิ้งไป ทั้งสองคนเข้าไปในบ้าน)*

267**นีน่า** *(ตามลำพัง)* น่าประหลาดไม่ใช่เล่นที่นักแสดงที่มีชื่อเสียงต้องมาร้องไห้ และกับเหตุผลเล็กๆ น้อยๆ เพียงสักอย่าง! และยังไม่ประหลาดอยู่หรือ? นักเขียนที่มีชื่อเสียง เป็นที่ชื่นชอบของผู้อ่าน มีคนเขียนเกี่ยวกับเขาในหนังสือพิมพ์ มีคนขายภาพของเขาทุกหนทุกแห่ง ผมงานของเขาได้รับการแปลออกไปสู่ภาษาต่างประเทศ แต่เขาใช้เวลาเป็นวันๆ นั่งตกปลา และช่างดีอกดีใจเมื่อจับปลาเล็กๆ ได้สองตัว ฉันเคยคิดว่าคนที่มีชื่อเสียงจะต้องหยิ่งและเข้าถึงยาก ฉันคิดว่าเขาจะต้องดูถูกคนธรรมดาสามัญ เขาอาจใช้ชื่อเสียงและความเฉียบแหลมเพื่อแก้แค้นกับผู้คนที่ไปฮือฮาเกี่ยวกับชาติตระกูลและความร่ำรวย แต่นี่ เขาร้องไห้ ตกปลา เล่นไพ่ หัวเราะ โกรธ เหมือนกับคนอื่นๆ

(เทร็บเลฟเข้ามาโดยไม่ได้สวมหมวก ถือปืนซ้อมยิงและนกนางนวลตายหนึ่งตัว)

268**เทร็บเลฟ** คุณอยู่คนเดียวหรือ?

269**นีน่า** ค่ะ

(เทร็บเลฟวางนกนางนวลลงที่เท้าของเธอ)

270**นีน่า** นี่หมายความว่าอย่างไร?

271**เทร็บเลฟ** ผมฆ่านกนางนวลตัวนี้อย่างโหดร้ายเมื่อเช้านี้เอง ผมขอวางมันที่เท้าของคุณ

272**นีน่า** คุณเป็นอะไรไป? *(หยิบนกนางนวลขึ้นมาพิจารณา)*

273**เทร็บเลฟ** *(หลังจากหยุดคิดสักครู่)* ผมจะฆ่าตัวผมเองในแบบเดียวกัน

274**นีน่า** คุณเปลี่ยนแปลงไปมาก

275**เทร็บเลฟ** ใช่ แต่ใครเปลี่ยนแปลงก่อน? คุณนั่นแหละ คุณเปลี่ยนแปลงกับผมมาก เดี๋ยวนี้คุณมองผมอย่างเย็นชา และคุณเห็นผมเป็นสิ่งขวางหูขวางตา

276**นีน่า** ระยะหลังนี่คุณเจ้าอารมณ์มาก และส่วนใหญ่คุณพูดอะไรที่ฟังไม่ค่อยเข้าใจ เป็นเชิงสัญลักษณ์ หรืออะไรสักอย่าง เช่นนกนางนวลนี่ ฉันคิดว่าก็คงเป็นสัญลักษณ์ด้วยเหมือนกัน แต่มันไม่สื่อความหมายต่อฉัน เสียใจค่ะ *(วางนกนางนวลลงบนม้านั่ง)* ฉันอาจโง่เกินไปที่จะเข้าใจคุณ

277**เทร็บเลฟ** ทุกสิ่งเริ่มต้นคืนนั้น เมื่อบทละครของผมพังลงอย่างโง่ๆ ผู้หญิงไม่อาจให้อภัยแก่ความล้มเหลว ผมเผามันไปแล้วจนไม่เหลือเศษ ถ้าเพียงคุณรู้ว่าผมเป็นทุกข์ใจเพียงใด ความเย็นชาของคุณทำให้ผมกลัว ผมไม่เชื่อว่ามันเป็นจริง เหมือนกับผมตื่นขึ้นมาและพบว่าทะเลสาปนี้ได้ถูกวิดน้ำแห้งและถูกถมอยู่ใต้ดิน คุณพูดว่าคุณโง่เกินไปที่จะเข้าใจผม แต่มีอะไรที่จะต้องเข้าใจเล่า? บทละครของผมล้มเหลว และคุณเหยียดหยามแรงดลใจแบบของผม ตอนนี้คุณคิดว่าผมเป็นคนธรรมดาสามัญ ไม่มีความสำคัญเหมือนกับคนอื่นๆ *(กระทืบเท้า)* เรื่องนี้ผมเข้าใจดีอยู่แล้ว! ผมเข้าใจทีเดียว! มันเหมือนใครสักคนตอกตะปูเข้าไปในสมองของผม ให้ตายซิ และความหยิ่งของผมก็คอยดูดเลือดผมเหมือนกับค้างคาวนรก... *(มองเห็นตรกอรินที่เดินเข้ามา อ่านหนังสือเล่มหนึ่ง)* นั่นแหละคืออัจฉริยะที่แท้จริงสำหรับคุณ เขาเดินไปเดินมาเหมือนกับแฮมเลต ถือหนังสือเสียด้วย *(อย่างเสียดสี)* "คำ คำ คำ" ดวงอาทิตย์ยังไม่ได้เข้ามาใกล้คุณเลย แต่คุณก็ยิ้มออกมาแล้ว ดวงตาของคุณถูกหลอมด้วยลำแสงของมัน ผมจะไม่อยู่ขวางทางคุณหรอก

(เทร็บเลฟออกไปอย่างรวดเร็ว)

278**ตริกอริน** *(บันทึกในสมุดของเขา)* สูดยานัดและดื่มวอดก้า แต่งตัวชุดดำตลอดเวลา มีครูโรงเรียนคนหนึ่งหลงรักเธอ

279**นีน่า** อรุณสวัสดิ์ค่ะ คุณตริกอริน!

280**ตริกอริน** อรุณสวัสดิ์ครับ สิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงอย่างคาดไม่ถึง และผมคิดว่าเราจะออกเดินทางวันนี้ ดูเหมือนว่าเราอาจจะไม่ได้พบกันอีก ผมเสียดายผมไม่ค่อยได้พบกับผู้หญิงสาวๆ ที่มีเสน่ห์ และผมลืมไปแล้วว่าคนในวัยสิบแปดหรือสิบเก้ารู้สึกอย่างไร นึกภาพไม่ออกจริงๆ นั่นเป็นสาเหตุที่ผู้หญิงในเรื่องของผมมักไม่เป็นธรรมชาติ ผมอยากอยู่ในใจคุณสักชั่วโมง เพื่อค้นหาว่าคุณคิดอย่างไร และคุณเป็นอย่างไร

281**นีน่า** และดิฉันก็อยากอยู่ในใจของคุณ

282**ตริกอริน** ทำไมเล่าครับ?

283**นีน่า** เพื่อรู้ว่าการเป็นนักเขียนมีความสามารถและมีชื่อเสียงเป็นอย่างไร คนมีประสบการณ์กับความมีชื่อเสียงอย่างไร? ความมีชื่อเสียงให้ความรู้สึกอะไร?

284**ตริกอริน** ความรู้สึกอะไรหรือครับ? ผมว่ามันไม่มีนะ ผมไม่เคยคิดในเรื่องนี้เลย *(หลังจากไตร่ตรอง)* ซึ่งหมายความถึงหนึ่งในสองสิ่งคือ ผมอาจจะไม่มีชื่อเสียงอย่างที่คุณคิด หรือการมีชื่อเสียงไม่ได้ทำให้เกิดความรู้สึกอะไรเลย

285**นีน่า** แล้วการเห็นชื่อของคุณในหน้าหนังสือพิมพ์ล่ะคะ?

286**ตริกอริน** นั่นก็ดี เมื่อเขาพูดถึงคุณในด้านดี ในเมื่อเขาพูดไม่ดี คุณก็เกิดอารมณ์เสียตั้งวันสองวัน

287**นีน่า** คุณอยู่ในโลกที่น่ามหัศจรรย์จริงๆ ค่ะ! ถ้าคุณทราบ! ดิฉันอิจฉาคุณจริงๆ ชีวิตของผู้คนดำเนินไปแตกต่างกันมาก บางคนเพียงซักะตายไปวันๆ ในความมืดที่น่าเบื่อ พวกเขาเหมือนกันหมด มีแต่ความทุกข์ แต่ก็มีคนอื่น เช่นคุณเป็นต้น คุณเป็นหนึ่งในล้าน คุณมีชีวิตที่แจ่มจ้าน่าพิศวง เต็มเปี่ยมไปด้วยความหมาย คุณช่างโชคดี

288**ตริกอริน** อะไร ผมน่ะรึ? *(ยักไหล่)* แหม คุณพูดถึงความมีชื่อเสียงและความสุข พูดถึงชีวิตที่แจ่มจ้าน่าพิศวงของผมนะหรือ? แต่คำพูดเพราะๆ อย่างนี้ทำให้ผมนึกถึงของเชื่อมน้ำตาล ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ผมไม่เคยกิน คุณยังอายุน้อย และมีจิตใจดีมาก

289**นีน่า** ชีวิตของคุณน่ามหัศจรรย์

290**ตริกอริน** มีอะไรน่ามหัศจรรย์เกี่ยวกับมัน? *(มองดูนาฬิกาของเขา)* ผมต้องไปเขียนหนังสือแล้วละครับ ขอโทษ ผมมีงานยุ่ง *(หัวเราะ)* คุณทำสิ่งที่เรียกกันว่าเหยียบตาปลาของผมและตอนนี้ผมตื่นเต้นและไม่ค่อยสบายใจอยู่เหมือนกัน เอาละผมจะพูดก็ได้ เรามาพูดกันเกี่ยวกับชีวิตที่รุ่งโรจน์และมหัศจรรย์ของผม ใช่ เราจะเริ่มตรงไหนดี? *(หลังจากคิดอยู่สักครู่)* มีบางคนที่มีอะไรหลอกหลอนอยู่ในใจและไม่อาจหยุดคิดทั้งกลางวันและกลางคืนเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง อย่างเช่นพระจันทร์นี่ละ ผมก็หลงพระจันทร์ด้วยเหมือนกัน ถูกหลอกหลอนทั้งกลางวันและกลางคืนด้วยความบ้าเกี่ยวกับงานเขียน ผมต้องเขียน ผมต้องเขียน พอจบเรื่องหนึ่งผมก็จะเริ่มอีกเรื่อง แล้วก็เรื่องที่สาม ที่สี่ต่อไป ผมเขียนอยู่ตลอดเวลา ไม่เคยหยุด ไม่อาจหยุด มีอะไรที่น่ามหัศจรรย์และรุ่งโรจน์เกี่ยวกับสิ่งนั้นหรือ? มันเป็นชีวิตที่ป่าเถื่อน นี่ผมกำลังพูดกับคุณและเกิดความรู้สึกตื่นเต้นทีเดียว แต่ผมก็ลืมไม่ได้สักวินาทีว่า มีนวนิยายที่ผมเขียนไม่เสร็จรอผมอยู่ หรือผมเห็นเมฆลอยอยู่ตรงนั้น มันเหมือนกับแกรนด์เปียโน ผมก็คิดว่ามันควรจะอยู่ในเรื่อง “เมฆก้อนหนึ่งคล้ายกับแกรนด์เปียโนลอยผ่านไป” หรือผมดมดอกเฮลิโอโทรบ และบันทึกไว้ในใจอย่างรวดเร็วว่า “กลิ่นทำให้ไม่สบาย ดอกไม้สีมืดมัว... กล่าวเวลาพรรณนาเวลาเย็นในฤดูร้อน” ผมพยายามจับประโยคทุกคำที่คุณและผมพูด และรีบเก็บประโยคและคำเหล่านั้นไว้ในห้องเก็บของทางวรรณกรรมของผม จนกว่าจะนำมันมาใช้ประโยชน์ เมื่อผมทำงานเสร็จ ผมรีบไปดูละคร หรือไปตกปลา นั่นจะเป็นเวลาให้พักผ่อนและลืม แต่ก็ไม่เลย ผมมีภาระอันหนักอึ้งอีกอย่างอยู่ในใจแล้วคือ พล็อตเรื่องใหม่ ผมรู้สึกว่าผมจะต้องไปที่โต๊ะทำงาน รีบเร่งและเริ่มต้นเขียน เขียน เขียน เริ่มกันใหม่อีก เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นตลอดเวลา ผมไม่เคยได้พักผ่อน ผมรู้สึกว่าผมใช้ชีวิตของผมไปอย่างเปล่าประโยชน์ เพื่อเสาะหาน้ำผึ้งที่ผมแจกจ่ายให้แก่ทุกคน ผมดึงเกสรออกมาจากดอกไม้ที่ดีที่สุดของผม และผมยังเด็ดดอกไม้และเหยียบย่ำรากของมันด้วย ผมเป็นบ้าไปแล้วหรือ? คุณคิดว่าญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงของผมจะปฏิบัติต่อผมเหมือนอย่างคนดีๆ? “คุณกำลังเขียนอะไรอยู่ตอนนี้? คุณมีอะไรออกมาให้เราบ้าง?” เขาคอยจี้อยู่อย่างนั้น และสำหรับผมเห็นว่ามันเป็นเรื่องหลอกลวงทั้งเพ ความห่วงใยของเพื่อน คำติชม และการยกย่องสรรเสริญ เขาหลอกลวงผม เหมือนกับหลอกคนไข้ และบางครั้งผมเกรงว่าเขาคอยจะย่องเข้ามาจับตัวผมไปส่งโรงพยาบาลบ้า เหมือนกับคนวิกลจริตในเรื่องของโกโกล –

290**ตริกอริน** – สำหรับปีแรกๆ ที่ผมเริ่มเขียน ปีที่ผมยังหนุ่มและดีกว่านี้ ในช่วงนั้นงานเขียนของผมเป็นความทรมานอย่างต่อเนื่อง นักเขียนที่ไม่มีชื่อ โดยเฉพาะถ้าหากเขาไม่มีโชคดีมากๆ จะเห็นตัวงุ่มง่าม เกะเกะ เป็นคนนอก โดยเฉพาะเวลาที่อะไรๆ ไม่ได้ดำเนินไปด้วยดี เขาหวาดผวาด้วยความเครียดทางประสาท เขาอดไม่ได้ที่จะไปคอยติดสอยห้อยตามผู้ที่อยู่ในวงวรรณกรรมและศิลปะ โดยไม่มีใครรู้จัก ไม่เป็นที่สังเกต ไม่กล้าจะเผชิญหน้ากับผู้อื่น เขาเหมือนกับคนติดการพนันที่ไม่มีเงิน ผมไม่เคยเห็นผู้อ่านของผม แต่ผมคิดว่า พวกนั้นไม่เป็นมิตรและคอยเคลือบแคลงสังสัย ผมกลับที่จะออกไปในที่สาธารณะ มันน่ากลัวจริงๆ และเมื่อบทละครของผมสักเรื่องถูกนำออกแสดง ผมรู้สึกเสมอว่า คนผมดำในกลุ่มผู้ดูต่อต้านผม ในขณะที่คนผมทองก็ไม่สนใจอะไรสักอย่าง มันไม่น่ากลัวหรอกหรือ? ช่างเป็นความเจ็บปวดทรมาน!

291**นีน่า** ใช่ค่ะ แต่ดูสิ มีแรงดลใจ มีขบวนการสร้างสรรค์ สิ่งนั้นไม่ได้ให้ช่วงเวลาแห่งความปีติยินดีแก่คุณหรือ?

292**ตริกอริน** ก็ใช่อยู่ เวลาที่ผมเขียน ผมก็รู้สึกเพลิดเพลินดี ผมชอบตรวจปรู๊ฟด้วย แต่ทันทีที่เรื่องตีพิมพ์ออกมา ผมทนมันไม่ได้อีก ผมเห็นว่ามันผิดหมด เป็นความผิดพลาดทุกอย่างและไม่ควรถูกเขียนขึ้นมาเลย ผมรู้สึกรำคาญและเหนื่อยหน่าย *(หัวเราะ)* ผู้คนอ่านมันแล้วพูดว่า “ใช่แล้ว ช่างสวยงาม ช่างเฉลียวฉลาด ดีมาก แต่ไม่ติดฝุ่นตอลสตอย” หรือพูดว่า “เนื้อหาน่ามหัศจรรย์ แต่เรื่อง *พ่อกับลูก* ของตรูเกเนฟดีกว่า” ด้วยวิธีนี้ ผลงานของผมจะคงเป็นที่พอใจและเฉลียวฉลาดจนกระทั่งวันตายของผม และเมื่อผมตาย เพื่อนของผมจะผ่านหลุมศพและพูดว่า “ร่างของตริกอรินฝังอยู่ที่นี่ เขาเป็นนักเขียนที่ดี แต่ไม่เทียบเท่าตรูเกเนฟ”

293**นีน่า** เสียใจค่ะ ดิฉันไม่เข้าใจคุณ คุณเพียงถูกความสำเร็จทำให้เสียนิสัย

294**ตริกอริน** ความสำเร็จอะไรกัน? ผมไม่เคยทำให้ตัวเองพอใจ ผมไม่ชอบผลงานของผมเอง ผมล่องลอยอยู่ในห้วงภวังค์และบ่อยครั้งที่ไม่อาจเข้าใจสิ่งที่ผมเขียน และนั้นก็น่ากลัวจริงๆ ผมชอบทะเลสาปที่นี่ ต้นไม้และท้องฟ้า ผมมีความรู้สึกต่อธรรมชาติ มันกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ในตัวผม เป็นความต้องการที่จะขัดขืนไม่ได้ แต่ผมก็ไม่ใช่เป็นศิลปินอย่างเดียวเท่านั้นไม่ใช่หรือ? ผมยังเป็นพลเมืองด้วย ผมรักประเทศและประชาชน ในฐานะนักเขียน ผมตระหนักว่า ผมต้องพูดกับคนธรรมดาสามัญ ความทุกข์เดือดร้อนของพวกเขา อนาคตของพวกเขา วิทยาศาสตร์ สิทธิของมนุษยชน อะไรต่อมิอะไรเหล่านี้ –

294**ตริกอริน** – ดังนั้นผมจึงพูดถึงมันอย่างรีบร้อน โดยมีทุกคนตามล่าผมอย่างโกรธแค้น จากทุกทิศทุกทาง ในขณะที่ผมหนีซอกซอนเหมือนสนุขจิ้งจอกที่มีฝูงอื่นตามรอยคอยวับอยู่ ผมเห็นวิทยาศาสตร์และสังคมรุดหน้า ในขณะที่ผมล้าหลังออกไปทุกที เหมือนกับชาวนาที่พลาดรถไฟ และในที่สุดผมรู้สึกว่าผมทำได้แต่เพียงพรรณนาธรรมชาติ และทุกสิ่งทุกอย่างที่ผมเขียนเป็นสิ่งจอมปลอมเหลวไหลไร้สาระทั้งหมด

295**นีน่า** คุณทำงานหนักเกินไป คุณไม่เคยมีเวลาหรือเต็มใจที่จะมองว่าตัวคุณสำคัญเพียงไร คุณไม่พอใจตัวเอง ดีละ แต่สำหรับคนอื่นๆ คุณเป็นคนที่ยิ่งใหญ่ คุณเป็นคนที่มหัศจรรย์ ถ้าดิฉันเป็นนักเขียนยิ่งใหญ่อย่างคุณ ดิฉันจะอุทิศชีวิตทั้งหมดให้แก่คนธรรมสามัญ โดยตระหนักว่าความสุขของพวกเขาอยู่ที่การก้าวขึ้นมาให้ถึงระดับของดิฉัน และพวกเขาจะล่ามตัวเข้ากับราชรถของดิฉัน

296**ตริกอริน** ราชรถ อะไรกัน? คุณคิดว่าผมเป็นใคร พระเจ้าอากาเมมนอนยังงั้นหรือ?

(ทั้งสองคนยิ้ม)

297**นีน่า** ถ้าดิฉันมีโชคดีพอได้เป็นนักเขียนหรือนักแสดง ดิฉันจะไม่เดือดร้อนเลยที่ครอบครัวและเพื่อนฝูงชิงชัง หรือจะต้องยากจนและผิดหวังอย่างไรก็ตาม ดิฉันจะอาศัยอยู่ในห้องใต้หลังคา กินขนมปังดำ ดิฉันจะยอมทรมานกับความไม่พอใจตัวเอง โดยรู้ซึ้งถึงความไม่สมบูรณ์แบบของตน แต่เพื่อแลกเปลี่ยน ดิฉันจะเรียกร้องความมีชื่อเสียงที่แท้จริง ความมีชื่อเสียงที่โด่งดัง *(ปิดหน้าด้วยมือทั้งสอง)* ศรีษะของดิฉันหมุน! ตายจริง!

298**อาร์คาดิน่า** *(จากหลังเวที พูดมาจากภายในบ้าน)* บอริส!

299**ตริกอริน** ผมถูกเรียกตัวแล้ว นั่นหมายความว่าผมต้องเก็บเข้าของ แต่ผมยังไม่อยากไปเลย *(มองไปรอบๆ ทะเลสาป)* ผมว่ามันสวยเป็นเลิศทีเดียว! มหัศจรรย์จริงๆ!

300**นีน่า** คุณเห็นบ้านและสวนบนอีกฟากหนึ่งไหมคะ?

301**ตริกอริน** ครับ

302**นีน่า** นั่นคือบ้านของแม่ผู้น่าสงสาร ดิฉันเกิดที่นั่น ดิฉันใช้ชีวิตเกือบทั้งหมดใกล้ๆ ทะเลสาปนี้ จนรู้จักเกาะเล็กเกาะน้อยทุกแห่ง

303**ตริกอริน** ที่นี่น่ามหัศจรรย์จริงๆ! *(มองเห็นนกนางนวล)* นั่นอะไรครับ?

304**นีน่า** นกนางนาลค่ะ คอนสแตนตินยิงมันตาย

305**ตริกอริน** นกที่สวยงาม ผมไม่อยากจากไปเลย คุณไปพูดให้อาร์คาดินน่าอยู่ต่อได้ไหม? *(จดบันทึกลงในสมุด)*

306**นีน่า** คุณเขียนอะไรคะ?

307**ตริกอริน** ก็ไม่มีอะไร บันทึกไว้นิดหน่อย ความคิดสำหรับพล้อตเรื่อง *(เก็บสมุดของเขา)* พล้อตสำหรับเรื่องสั้นสักเรื่อง หญิงสาวคนหนึ่งอย่างคุณมีชีวิตทั้งหมดอยู่ริมทะเลสาป เธอรักทะเลสาปเหมือนนกนางนวล และเธอมีความสุขและเป็นอิสระเหมือนนกนางนวล แต่ผู้ชายคนหนึ่งผ่านมาและทำลายชีวิตเธอ เพราะไม่มีอะไรจะทำดีกว่านี้ ดังที่เกิดขึ้นกับนกนางนวลตัวนี้

(หยุด อาร์คาดินน่าโผล่หน้าต่างออกมา)

308**อาร์คาดินน่า** บอริส เธออยู่ไหนน่ะ?

309**ตริกอริน** กำลังมาครับ *(ขยับตัวออกไป และหันมามองนีน่า ใกล้หน้าต่าง กับอาร์คาดินน่า)* มีเรื่องอะไรกันครับ?

310**อาร์คาดินน่า** เราจะพักต่อไปอีก

(ตริกอรินเข้าไปข้างในบ้าน)

311**นีน่า** *(เดินออกมาด้านหน้าเวที หลังจากการไตร่ตรอง)* ช่างเป็นความฝันทั้งหมด

ม่าน

THE SEAGULL

บทประพันธ์ ANTON CHEKHOV
แปลภาษาไทย มนตรี อุมะวิชนี

องก์ที่ ๓

ห้องรับประทานอาหารในบ้านของซอริน มีประตูทางขวาและทางซ้าย ชั้นวางของและตู้ยา โต๊ะอยู่ตรงกลางห้อง กระเป๋าเดินทางและกล่องกระดาษสำหรับใส่หมวก ชี้ให้เห็นการเตรียมการเดินทาง ตริกอรินกำลังรับประทานอาหารเช้า ในขณะที่มาช่ายืนอยู่ข้างโต๊ะ

312**มาช่า** ดิฉันเล่าให้คุณฟังทั้งหมดนี่ เพราะคุณเป็นนักเขียนและอาจใช้มันให้เป็นประโยชน์ได้ ดิฉันบอกคุณอย่างซื่อสัตย์ว่าถ้าหากเขาทำตัวเองบาดเจ็บสาหัส ดิฉันคงจะไม่ได้อยู่มาอีกแม้นาทีเดียว แต่ดิฉันก็ยังมีความกล้าเหมือนเดิม ดิฉันจึงตัดสินใจที่จะดึงความรักนี้ออกไปจากใจและถอนรากมันเสียให้สิ้น

313**ตริกอริน** แต่ทำอย่างไรเล่า?

314**มาช่า** ดิฉันจะแต่งงาน กับเมดวีเดนโก

315**ตริกอริน** ครูโรงเรียนคนนั้น?

316**มาช่า** ใช่ค่ะ

317**ตริกอริน** ผมมองไม่เห็นความจำเป็น

318**มาช่า** การมีความรักอย่างสิ้นหวังเลื่อนลอย เพียงคอย คอยมาเป็นปี แต่เมื่อดิฉันแต่งงานแล้ว ก็จะไม่มีเวลาสำหรับความรัก ความกังวลใหม่จะขับไล่อันเก่าออกไป และอย่างไรก็ตาม มันจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไม่ใช่หรือคะ? เราจะดื่มกันอีกสักแก้วดีไหมคะ?

319**ตริกอริน** คุณไม่ได้ดื่มเกินไปสักหน่อยหรือ?

320**มาช่า** โธ่ เอาน่า! *(เติมแก้วสองใบ)* อย่ามองดิฉันอย่างนั้นซิคะ ผู้หญิงดื่มมากกว่าที่คุณคิด แต่มีน้อยคนจะทำอย่างเปิดเผยอย่างดิฉัน ส่วนใหญ่จะทำเงียบๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่เขาก็ดื่มกัน ใช่ค่ะ ส่วนใหญ่มักเป็นวอดก้าหรือบรั่นดี *(กระทบแก้ว)* เพื่อโชคที่ดี! คุณเป็นคนดี ดิฉันเสียดายที่เราจะไม่เห็นกันอีก *(ทั้งสองดื่ม)*

321**ตริกอริน** ที่จริงผมยังไม่อยากไปหรอก

322**มาช่า** ขอร้องให้เธออยู่ต่อซิคะ

323**ตริกอริน** ไม่ได้หรอกครับ เธอไม่ยอมอยู่แล้วครั้งนี้ ลูกชายของเธอประพฤติตนอย่างขาดสติ ตอนแรกเขาพยายามยิงตัวตาย และเดี๋ยวนี้คนพูดกันว่า เขาตั้งใจจะท้าผมดวลกับเขา ทำไมรึ? เขาหมุดหวิดฟุ้งซ่าน คอยเทศนาเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบของศิลปะอย่างใหม่ แต่มีที่พอสำหรับทุกสิ่งทั้งของเก่าและของใหม่ เราจะต้องขวางทางกันทำไม?

324**มาช่า** เป็นเรื่องความอิจฉาแหละค่ะ แต่ก็ไม่ใช่ธุระกงการอะไรของดิฉันหรอก

(หยุด เจคอปข้ามบนเวทีจากซ้ายไปขวา หิ้วกระเป๋าเดินทาง นีน่าเข้ามาและยืนอยู่ใกล้หน้าต่าง)

325**มาช่า** ครูโรงเรียนของดิฉันไม่ค่อยจะฉลาดนัก แต่เขาก็มีจิตใจดีและยากจน เขาชอบดิฉันมาก ดิฉันเสียใจกับเขา ดิฉันเสียใจกับแม่ที่แก่แล้วของเขาด้วย เอาละ ขอให้ดิฉันหวังสิ่งที่ดีที่สุดให้คุณ อย่าคิดถึงดิฉันในทางร้าย *(จับมือกับเขาอย่างหนักแน่น)* ส่งหนังสือของคุณมาให้ดิฉันด้วย แต่อย่าลืมเขียนอะไรไว้ในหนังสือนะคะ ไม่ใช่ “ด้วยความนับถือ” เขียนเพียงว่า “แด่ มาช่าผู้ไม่รู้ว่าเธอมาจากไหน หรือเธอทำอะไรในโลกนี้” ลาก่อน

(มาช่าออกไป)

326**นีน่า** *(ยื่นแขนข้างหนึ่งให้ตริกอริน โดยกำมือแน่น)* คี่หรือคู่คะ?

327**ตริกอริน** คู่

328**นีน่า** *(ถอนหายใจ)* ผิดค่ะ คี่ ดิฉันกำลังพยายามทำนายโชคชะตาว่าควรเข้าสู่อาชีพการแสดงหรือไม่ อยากให้มีใครสักคนให้คำแนะนำ!

329**ตริกอริน** ไม่มีใครให้คำแนะนำเรื่องอย่างนั้นได้หรอกครับ *(หยุด)*

330**นีน่า** เรากำลังจะจากกันแล้ว บางทีเราอาจไม่ได้พบกันอีก โปรดรับเหรียญน้อยนี้ไว้เพื่อเป็นที่ระลึกถึงดิฉันบ้าง ดิฉันได้สลักชื่อย่อของคุณไว้บนเหรียญ...และอีกด้านหนึ่งเป็นชื่อหนังสือเล่มหนึ่งของคุณคือ *ทิวาและราตรี*

331**ตริกอริน** น่ารักจริงๆ *(จูบเหรียญ)* ของขวัญที่มีเสน่ห์!

332**นีน่า** คิดถึงดิฉันบ้างนะคะ

333**ตริกอริน** ผมจะคิดถึงคุณ ผมจะนึกถึงคุณเหมือนกับที่เห็นคุณวันพระอาทิตย์แจ่มใสวันนั้น จำได้ไหมครับ? อาทิตย์ที่แล้ว คุณสวมชุดสีอ่อน เราคุยกัน... และมีนกนางนวลสีขาวนอนอยู่บนม้านั่ง

334**นีน่า** *(อย่างครุ่นคิด)* ใช่ค่ะ นกนางนวล *(หยุด)* เราคุยกันต่อไปไม่ได้แล้ว มีใครกำลังมา โปรดให้เวลาดิฉันสักสองนาทีก่อนคุณจะไป

(ออกไปทางซ้าย ในขณะเดียวกัน อาร์คาดินาเข้ามาทางขวา กับซอริน ซึ่งสวมเสื้อคลุมยาวมีดาวอิสริยาภรณ์ประดับ เจคอปเดินตาม คอยดูแลกระเป๋าเดินทาง)

335**อาร์คาดินา** อยู่บ้านดีกว่าน่า เพื่อนของฉัน เธอจะไปร่อนเร่เยี่ยมคนโน้นคนนี้ได้อย่างไรด้วยโรคไขข้อของเธอ? *(กับตริกอริน)* ใครที่เพิ่งออกไปเมื่อสักครู่? นีน่าใช่ไหม?

336**ตริกอริน** ใช่ครับ

337**อาร์คาดินา** ฉันขอโทษนะ เราเข้ามาสอดแทรกเธอ *(นั่งลง)* ฉันคิดว่าฉันเก็บของทุกอย่างหมดแล้ว ฉันเหนื่อยไปหมด

338**ตริกอริน** *(อ่านคำจารึกบนเหรียญ)* "*ทิวาและราตรี,* หน้า 121 บรรทัดที่ 11 และ 12"

339**เจคอป** *(เอาของออกจากโต๊ะ)* จะให้ผมเก็บเบ็ดตกปลาของคุณด้วยไหมครับ?

340**ตริกอริน** เก็บซิ ฉันจะต้องใช้มัน แต่แกเอาหนังสือให้ใครไปก็ได้

341**เจคอป** ครับ

342**ตริกอริน** *(กับตัวเอง)* "หน้า 121 บรรทัดที่ 11 และ 12" ฉันสงสัยนักว่ามันคืออะไร? *(กับอาร์คาดิน่า)* มีหนังสือของพ่อยู่ในบ้านไหม?

343**อาร์คาดิน่า** มีซิ ในตู้หนังสือตรงมุมในห้องทำงานพี่ชายของฉัน

344**ตริกอริน** "หน้า 121"

(ตริกอรินออกไป)

345**อาร์คาดิน่า** เธอควรอยู่บ้านจริงๆนะ ปีเตอร์

346**ซอริน** เธอกำลังจากไป และฉันจะอยู่ที่นี่อย่างเป็นทุกข์โดยขาดเธอ

347**อาร์คาดิน่า** แต่มีอะไรจะทำในเมืองเล่า?

348**ซอริน** ก็ไม่มีอะไรมาก แต่ก็เถอะ *(หัวเราะ)* เขากำลังวางศิลาฤกษ์ตึกสมัชชาใหม่ และอะไรทำนองนั้นแหละ ฉันเพียงอยากออกไปให้พ้นจากชีวิตที่หยุดอยู่กับที่แบบนี้สักสองสามชั่วโมง ฉันรู้สึกแห้งแล้งเหมือนกับที่เขี่ยบุหรี่เก่าๆ ของใครสักคน ฉันสั่งรถม้าให้มาบ่ายโมง เราจึงออกไปด้วยกันได้

349**อาร์คาดิน่า** *(หลังจากหยุดสักครู่)* เอาละ จงอยู่สุขสบายที่นี่เถิด อย่าเบื่อหน่าย หรืออย่าเป็นหวัด ดูแลคอนสแตนตินหน่อย ช่วยเอาใจใส่เขาและควบคุมเขาไว้ด้วย *(หยุด)* เมื่อฉันจากไป ฉันก็ยังไม่รู้เลยว่าทำไมคอนสแตนตินถึงพยายามยิงตัวตาย ความอิจฉาเป็นสาเหตุสำคัญ ฉันคิดว่าฉันพาตริกอรินไปจากที่นี่เร็วเท่าไรก็จะยิ่งดี

350**ซอริน** ฉันจะอธิบายเธอได้อย่างไร? มันมีอะไรมากกว่านั้นอีกมาก ชายหนุ่มเฉลียวฉลาดผู้ถูกฟังอยู่ในชนบทโดยไม่มีเงิน ตำแหน่ง หรืออนาคต ไม่มีอะไรทำด้วย นั่นล่ะมันเป็นสาเหตุ เขากลับและละอายที่ต้องอยู่อย่างเกียจคร้าน ฉันชอบเขามาก และเขาก็พูกพันกับฉันทีเดียว อย่างไรก็ตาม เขารู้สึกตัวว่าเขาไม่น่าจะอยู่ที่นี่ นั่นคือข้อสรุป เขารู้สึกเหมือนกับเกาะคนอื่นกินหรือเป็นญาติที่ยากไร้ มันเป็นเรื่องของความหยิ่งในตัวเอง ถ้าจะว่ากันไปแล้ว

351**อาร์คาดิน่า** เอ! เขาทำให้ฉันกลุ้มใจมาก! *(ไตร่ตรอง)* ทำไมเขาไม่หางานทำหรืออะไรสักอย่างเล่า?

352**ซอริน** *(พิวปากแล้วพูดอย่างลังเล)* ฉันคิดว่าจะเป็นการดีที่สุดนะ ถ้าเธอ... เออ ให้เงินไว้ใช้สักหน่อย เขาควรจะแต่งตัวให้สุภาพ เป็นการเริ่มต้นเสียก่อน อะไรทำนองนั้น เออ... นี่ เขาไปไหนมาไหน สวมแต่เสื้อนอกน่าสมเพชนั่นมาสามปีแล้ว และเขาก็ไม่มีเสื้อคลุม *(หัวเราะ)* มันไม่เสียหายอะไรที่เจ้าหนุ่มของเราควรจะได้เพลิดเพลินบ้าง ไปต่างประเทศหรืออะไรสักอย่าง มันก็ไม่สิ้นเปลืองอะไรมากมายนักนี่ เธอก็รู้

353**อาร์คาดิน่า** ใช่ แต่ถึงอย่างนั้นก็ตาม ฉันอาจให้เสื้อผ้าเขาสักชุด แต่สำหรับไปต่างประเทศไม่ได้หรอก ตามที่เป็นอยู่เวลานี้ ฉันไม่สามารถแม้ให้เสื้อผ้าเขาสักชุด *(อย่างเน้น)* ฉันไม่มีเงิน

(ซอรินหัวเราะ)

354**อาร์คาดิน่า** ฉันไม่มีเงิน

355**ซอริน** *(พิวปาก)* ถ้าอย่างนั้นก็ดีแล้ว ฉันขอโทษที ที่รัก อย่าโกรธไปเลย ฉันเชื่อ... เธอเป็นผู้หญิงที่มีใจกรุณา

356**อาร์คาดิน่า** *(ทั้งน้ำตา)* ฉันไม่มีเงิน

357**ซอริน** ถ้าฉันมี ฉันก็จะให้เขาเอง ถ้าจะว่ากัน แต่ฉันก็ไม่มี ฉันหมดเนื้อหมดตัวแล้ว *(หัวเราะ)* ผู้จัดการของฉันเอาเงินบำนาญทั้งหมดของฉันไปใช้ทำไร่ เลี้ยงวัวและผึ้ง และเงินของฉันก็ถูกล้างผลาญไปหมด ผึ้งตาย วัวตาย และเขายังไม่ยอมให้ฉันใช้ม้าเสียอีก

358**อาร์คาดิน่า** ที่จริงฉันมีเงินอยู่บ้างเหมือนกัน แต่ เธอก็รู้ ฉันเป็นนักแสดง ค่าเครื่องแต่งตัวอย่างเดียวก็ทำเอาฉันหมดตัวแล้ว

359**ซอริน** เธอเป็นผู้หญิงที่มีใจกรุณา ฉันยกย่องเธอ ฉันยกย่องจริงๆ แต่มีอะไรไม่ดีเกี่ยวกับตัวฉันอีก *(โซเซ)* ฉันหัวหมุน *(จับโต๊ะไว้)* ฉันรู้สึกไม่ค่อยสบายหรืออะไรแบบนั้น

360**อาร์คาดิน่า** *(ตกใจ)* ปีเตอร์! *(พยายามพยุงเขา)* ปีเตอร์ที่รัก *(ตะโกน)* ช่วยฉันด้วย! ช่วย!

(เทร็บเลฟมีผ้าพันแผลรอบศรีษะและเมดวีเดนโกเข้ามา)

361**อาร์คาดิน่า** เขาเป็นลมหน้ามืด

362**ซอริน** ไม่เป็นไร ทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว *(ยิ้มและดื่มน้ำ)* มันผ่านไปแล้วอย่างนั้น

363**เทร็บเลฟ** *(กับแม่ของเขา)* อย่าตกใจเลยแม่ ไม่มีอะไรร้ายแรง ลุงเป็นอย่างนี้บ่อยระยะหลังนี่ *(กับลุงของเขา)* ลุงควรนอนพักนะ

364**ซอริน** สักนิดหน่อยก็ได้ แต่ฉันก็ยังจะไปในเมือง ฉันจะนอนพักสักงีบแล้วถึงจะไป ดูว่าจะเป็นอย่างนั้น *(เคลื่อนตัวออก พยุงร่างด้วยไม้เท้า)*

365**เมดวีเดนโก** *(จับแขน)* คุณรู้ปริศนานี้ไหมครับ? "อะไรที่เดินด้วยสี่ขาตอนเช้า สองขาเวลาเที่ยงวัน และสามขาเวลาเย็น?"

366**ซอริน** *(หัวเราะ)* ใช่ ฉันรู้ "และใช้เวลากลางคืนบนหลังมัน" ฉันจัดการตัวเองได้น่ะ ขอบคุณมาก

367**เมดวีเดนโก** เอาเถอะครับ อย่าถือพิธีรีตองอะไรเลย

(เมดวีเดนโกและซอรินออกไป)

368**อาร์คาดิน่า** เขาทำเอาฉันตกใจทีเดียว

369**เทร็บเลฟ** ชีวิตชนบทไม่ดีเอาเสียเลยสำหรับลุง มันทำให้เขาหดหู่ นี่ แม่ ถ้าหากแม่เกิดใจดีขึ้นมาฉับพลัน และให้ลุงยืมเงินสักพันสองพัน เขาก็ไปอยู่ในเมืองได้ตลอดทั้งปี

370**อาร์คาดิน่า** แต่ฉันไม่มีเงิน ฉันเป็นนักแสดง ไม่ใช่นายธนาคาร *(หยุด)*

371**เทร็บเลฟ** แม่ ช่วยเปลี่ยนผ้าพันแผลให้ผมหน่อยได้ไหม? แม่ทำได้ดีมาก

372**อาร์คาดิน่า** *(เอายาแดงและกล่องผ้าพันแผลออกมาจากตู้ปลา)* หมอมาช้าจริง

373**เทร็บเลฟ** เขาพูดว่าจะมาที่นี่ราวสิบโมง และนี่ก็เที่ยงวันแล้ว

374**อาร์คาดิน่า** นั่งลง *(เอาผ้าพันแผลออกจากหัวของเขา)* มันเหมือนกับผ้าโพกหัว เมื่อวาน มีแขกในครัวถามว่าลูกเป็นคนชาติอะไร เออ มันเกือบหายแล้ว ไม่มีอะไรร้ายแรงมากแล้ว *(จูบหัวของเขา)* ลูกต้องไม่ทำอะไรเหลวไหลอีกหลังจากแม่ไปแล้วนะ ใช่ไหม?

375**เทร็บเลฟ** ไม่หรอก แม่ นั่นเป็นชั่ววูบของความสิ้นหวังอย่างรุนแรง เมื่อผมไม่อาจควบคุมตัวเอง มันจะไม่เกิดขึ้นอีกแล้ว *(จูงมือเธอ)* แม่มีมือที่น่ามหัศจรรย์ ผมจำได้นานมาแล้ว ตอนที่แม่ยังแสดงอยู่ที่โรงละครของรัฐ และผมเป็นเด็กเล็กๆ มีการต่อสู้กันในสนามบ้านของเรา และคนเช่าบ้านเราคนหนึ่ง เป็นผู้หญิงซักผ้า เกิดบาดเจ็บเอามากๆ เธอถูกหามไปอย่างสิ้นสติ จำได้ไหม? แม่ยังไปเยี่ยมเธอ เอายาไปให้เธอ และเอาลูกๆ ของเธออาบน้ำในอ่าง แม่จำได้หรือเปล่า?

376**อาร์คาดิน่า** เปล่า *(ปิดผ้าพันแผลใหม่ลงไป)*

377**เทร็บเลฟ** มีเด็กผู้หญิงสองคนเป็นนักเต้นบัลเล่ต์อยู่ในบ้านเดียวกันกับเรา เขาเคยมาหาดื่มกาแฟกับแม่

378**อาร์คาดิน่า** นั่นแม่จำได้

379**เทร็บเลฟ** เขาช่างใจบุญเหลือเกิน *(หยุด)* ระยะหลังๆ สองสามวันมานี่ ผมพบว่าผมรักแม่อย่างอ่อนโยนและสุดหัวใจเหมือนเมื่อผมเป็นเด็กเล็กๆ ผมไม่มีใครเหลือแล้ว นอกจากแม่ตอนนี้ แต่ทำไม ทำไมแม่จึงไปรักผู้ชายคนนั้น

380**อาร์คาดิน่า** ลูกไม่เข้าใจเขา คอนสแตนติน เขาเป็นคนมีเกียรติ

381**เทร็บเลฟ** นั่นแหละ เมื่อเขาได้ยินว่าผมตั้งใจจะท้าดวลกับเขา คุณสมบัติที่ดีของเขาไม่ได้ช่วยให้เขาไม่ทำตัวอย่างคนขี้ขลาด เขากำลังไป หนีไปอย่างหัวซุกหัวซุนเลย!

382**อาร์คาดิน่า** อย่าเหลวไหลไปน่า ฉันเองเป็นคนขอร้องให้เขาไป

383**เทร็บเลฟ** คนดีมีเกียรติ! ในขณะที่แม่กับผมเกือบจะทะเลาะกับเรื่องเขาอยู่นี่ เขาอาจอยู่ในห้องรับแขก หรือในสวน หัวเราะเยาะเราอยู่ ดึงความสามารถออกมาจากตัวนีน่า พยายามทำให้เธอเชื่อว่าเขาเป็นอัจฉริยะในที่สุด

384**อาร์คาดิน่า** แกก็ชอบทำตัวให้เป็นที่รำคาญของฉันอยู่มากจริงๆ ฉันนับถือตริกอริน ดังนั้นขออย่าพูดอะไรสกปรกเกี่ยวกับเขา ตราบใดที่ฉันยังอยู่ที่นี่

385**เทร็บเลฟ** ดีละ แต่ผมไม่นับถือเขา แม่คงต้องการให้ผมคิดว่าเขาเป็นอัจฉริยะด้วยใช่ไหม แต่ผมไม่เก่งในการโกหก และขอโทษ หนังสือของเขาทำให้ผมคลื่นไส้

386**อาร์คาดิน่า** แกมันก็คนขี้อิจฉา คนไม่มีอะไรดีที่อวดเสแสร้ง คอยจ้องตำหนิคนที่ฉลาดจริงๆ มันทำให้แกสบายใจใช่ไหมล่ะ!

387**เทร็บเลฟ** *(เหยียดหยัน)* คนที่ฉลาดจริงๆ! *(โกรธ)* ผมมีความสามารถยิ่งกว่าพวกคุณทั้งหมดถ้าหากจะว่ากันไป *(กระชากผ้าพันแผลออกจากศีรษะ)* พวกคุณคนหนังหนาได้ยึดครองศิลปะต่างๆ ไว้ตอนนี้ พวกคุณไม่รู้จักหรือยอมรับอะไรนอกจากสิ่งที่ตัวพวกคุณเองทำ สิ่งอื่นๆ ทุกสิ่งพวกคุณนั่งทับและบดขยี้ แต่ผมไม่ยอมรับแม่! ผมไม่ยอมรับไม่ว่าแม่หรือเขา

388**อาร์คาดิน่า** คนเสื่อมที่น่าสมเพช!

389**เทร็บเลฟ** รีบไปโรงละครที่สวยงามของแม่ และแสดงในบทละครอ่อนๆ ที่เน่าแล้วของแม่ซิ!

390**อาร์คาดิน่า** ฉันไม่เคยแสดงในบทละครอย่างนั้น อย่ามายุ่งกับฉัน! แกไม่อาจเขียนแม้บทละครตลกชั้นสวะ เจ้าของร้านในชนบท! ไอ้บ้านนอก!

391**เทร็บเลฟ** คนขี้ตืด!

392**อาร์คาดิน่า** ไอ้จรจัด!

(เทร็บเลฟทรุดตัวลงนั่งและร้องไห้เงียบๆ)

393**อาร์คาดิน่า** แก คนไม่มีอะไร! *(เดินไปๆ มาๆ อย่างตื่นเต้น)* อย่าร้องไห้ หยุดร้อง *(ร้องไห้)* หยุดเถอะ *(จูบหน้าผาก แก้ม และหัวของเขา)* ลูกรัก ยกโทษให้แม่เถิด ยกโทษให้แม่ที่ชั่วร้ายของลูก ยกโทษให้ผู้หญิงที่ไม่มีความสุข

394**เทร็บเลฟ** *(กอดเธอไว้)* ถ้าแม่เพียงรู้! ผมไม่มีอะไรเหลืออีกแล้ว เธอไม่รักผม และผมไม่สามารถเขียนอะไรได้อีก ความหวังของผมได้สูญสลายไปหมด

395**อาร์คาดิน่า** อย่าเพิ่งยอมแพ้ มันอาจกลับดีเหมือนเก่า เขากำลังจะไปอยู่แล้ว และเธออาจกลับมารักลูกอีก *(เช็ดน้ำตาของเขา)* อย่าร้องให้นะ เราเป็นเพื่อนกัน

396**เทร็บเลฟ** *(จูบมือเธอ)* ครับ แม่

397**อาร์คาดิน่า** *(อย่างอ่อนโยน)* และลูกก็คืนดีกับเขาด้วย เราไม่มีการดวลกันแล้ว ใช่ไหม?

398**เทร็บเลฟ** ก็ได้ครับ แต่ผมไม่ต้องการพบเขา แม่อย่าว่าผมนะ? เรื่องนี้ทำให้ผมหดหู่ ผมทำไม่ได้หรอก

(ตริกอรินเข้ามา)

399**เทร็บเลฟ** โอ ผมไปละ *(รีบเก็บของปฐมพยาบาลเข้าตู้)* หมอคงจะทำผ้าพันแผลให้ผมทีหลัง

400**ตริกอริน** *(มองในหนังสือ)* หน้า 121 บรรทัดที่ 11 และ 12 *(อ่าน)* "ถ้าคุณจะต้องการชีวิตของฉัน จงมาเอามันได้"

(เทร็บเลฟหยิบผ้าพันแผลจากพื้นห้องแล้วออกไป)

401**อาร์คาดิน่า** *(มองนาฬิกาของเธอ)* รถจะมาถึงที่นี่อีกไม่นานเท่าไหร่

402**ตริกอริน** *(กับตัวเอง)* "ถ้าคุณจะต้องการชีวิตของฉัน จงมาเอามันได้"

403**อาร์คาดิน่า** ฉันหวังว่าของๆ เธอจะจัดลงกระเป๋าแล้วนะ?

404**ตริกอริน** *(อย่างไม่อดทน)* ใช่แล้ว ใช่ *(ครุ่นคิด)* นี่คือคำขอร้องจากเด็กผู้หญิงที่บริสุทธิ์ ไร้เดียงสา ทำไมมันจึงดูเศร้าเหลือเกิน? ทำไมมันจึงบีบเค้นหัวใจของฉันให้เจ็บปวดถึงเพียงนี้? "ถ้าคุณจะต้องการชีวิตของฉัน จงมาเอามันได้" *(กับอาร์คาดิน่า)* เราพักที่นี่กันอีกสักวันเถิดครับ

(อาร์คาดิน่าสั่นศรีษะ)

405**ตริกอริน** เราอยู่ต่อเถิดครับ

406**อาร์คาดิน่า** ฉันรู้ว่าทำไมเธอจึงต้องการอยู่ต่อ ที่รัก แต่เธอต้องหักห้ามใจ เธอมีนเมาไปหน่อย จงสร่างเมาเสีย

407**ตริกอริน** ถ้าอย่างนั้น คุณก็สร่างเมาเสียด้วย โปรดมีเหตุผลและใช้ความรู้สึกหน่อย คุณต้องมองกรณีนี้อย่างเพื่อนที่แท้จริง *(บีบมือของเธอ)* คุณสามารถเสียสละได้ จงเป็นเพื่อนและปล่อยผมให้เป็นอิสระ

408**อาร์คาดิน่า** *(ไม่พอใจอย่างมาก)* หลงรักเธอมากถึงเพียงนี้เชียวหรือ?

409**ตริกอริน** เธอดึงดูดใจผม บางทีนี่คือสิ่งที่ผมต้องการ

410**อาร์คาดิน่า** ความรักของสาวน้อยชนบทคนหนึ่งหรือ? เธอรู้จักตัวเองน้อยจริงๆ

411**ตริกอริน** คุณรู้ไหม บางครั้งคนที่เดินในความฝันได้ ขณะที่พูดกับคุณนี่ ผมรู้สึกเหมือนกำลังหลับและฝันถึงเธอ ผมถูกหลอกหลอนด้วยมโนภาพของความสุข โปรดปล่อยผมให้เป็นอิสระ

412**อาร์คาดิน่า** *(ตัวสั่น)* ไม่ ไม่ ไม่ เธอจะพูดกับฉันอย่างนั้นไม่ได้ ฉันเป็นเพียงผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่ง อย่าทรมานใจฉัน บอริส ฉันกลัว

413**ตริกอริน** คุณอาจเป็นคนพิเศษก็ได้ถ้าคุณต้องการเป็น ความรักวัยหนุ่มสาว ความรักที่มีเสน่ห์ เวทย์มนต์ ทำให้คุณล่องลอยไปอยู่ในโลกแห่งความฝัน จะมีอะไรอย่างอื่นในโลกที่ให้ความสุขแก่เราอย่างนี้ไหม? ผมไม่เคยรู้จักกับความรักเช่นนี้มาก่อน ไม่เคยมีเวลาสำหรับมันในตอนที่เป็นหนุ่ม เพราะผมต้องคอยเฝ้าอยู่แถวหน้าห้องบรรณาธิการเพื่อพยายามให้อะไรต่ออะไรลงตัว แต่บัดนี้ คุณเห็นไหม ความรักนี้ได้มาหาผมในที่สุด มันเรียกหาผม ผมจะวิ่งหนีจากมันไปได้อย่างไร?

414**อาร์คาดิน่า** *(โกรธ)* เธอจะต้องเป็นบ้าไปแล้ว

415**ตริกอริน** ผมอาจจะบ้า

416**อาร์คาดิน่า** พวกเธอทุกคนร่วมมือกันทรมานฉันวันนี้ *(ร้องไห้)*

417**ตริกอริน** *(กุมขมับ)* เธอไม่เข้าใจ เธอจะไม่มีวันเข้าใจ

418**อาร์คาดิน่า** ฉันแก่และน่าเกลียดจนเธอไม่ต้องระวังที่จะพูดกับฉันเรื่องผู้หญิงคนอื่นแล้วหรือ? *(กอดและจูบเขา)* โอย คุณเสียสติไปแล้ว ผู้ชายที่มหัศจรรย์ สวยงามของฉัน เธอเป็นหน้าสุดท้ายในชีวิตของฉัน *(คุกเข่าลง)* ความยินดีของฉัน ความหยิ่งของฉัน ความสุขของฉัน *(กอดหัวเข่าของเขา)* ถ้าเธอทิ้งฉันสักชั่วโมงเดียว ฉันก็จะไม่อยู่อีกต่อไป ฉันจะเป็นบ้า ผู้ชายที่มหัศจรรย์ สวยงามของฉัน นายของฉัน

419**ตริกอริน** อาจมีคนเข้ามานะครับ *(พยุงเธอให้ลุกขึ้น)*

420**อาร์คาดิน่า** ช่างเขา ฉันไม่อายใครที่รักเธอ *(จูบมือของเขา)* พ่อหนูน่ารักที่ประมาท เธอต้องการทำอะไรแผลงๆ แต่ฉันไม่ยอม ฉันไม่ให้เธอทำ *(หัวเราะ)* เธอเป็นของฉัน ของฉัน หน้าพากนี้เป็นของฉัน ตานี้เป็นของฉัน ผมสวยเหมือนเส้นไหมก็เป็นของฉัน เธอเป็นของฉันทั้งหมด เธอฉลาดจริงๆ เก่งจริงๆ เธอเป็นนักเขียนที่ดีที่สุดในยุคของเรา เป็นความหวังเพียงอย่างเดียวของรัสเซีย ช่างจริงใจและเป็นธรรมชาติด้วยความไม่เสแสร้งและอารมณ์ขันที่ดีของเธอ เธอสามารถแสดงแก่นแท้ของบุคคลหรือของทิวทัศน์ธรรมชาติด้วยการตวัดปากกาเพียงครั้งเดียว ตัวละครของเธอช่างมีชีวิต ไม่มีใครที่จะอ่านเธอโดยไม่รู้สึกดึงดูดใจ นี่เป็นการยกย่องแบบวีรบุรุษมากเกินไปหรือเปล่า? เธอว่า? เธอคิดว่าฉันป้อยอหรือเปล่า? นั่นไง เธอเห็นไหม ฉันคนเดียวที่ชื่นชมตัวเธอ ฉันคนเดียวที่บอกความจริงแก่เธอที่รักผู้น่ามหัศจรรย์ของฉัน เธอจะมาด้วยใช่ไหม? เธอจะไม่ทอดทิ้งฉันใช่ไหม?

421**ตริกอริน** ผมไม่มีเจตนารมณ์ของตัวเอง ไม่เคยมีเลย ผมเป็นสัตว์ที่อ่อนปวกเปียกไร้กระดูกสันหลัง ที่ทำแต่สิ่งที่มันถูกสั่ง แน่นอนนั่นคือสิ่งที่ผู้หญิงชอบ เอาตัวผมไปเถิด อุ้มผมไป แต่อย่าให้ผมเดินห่างคุณแม้แต่สักก้าวนะ

422**อาร์คาดิน่า** *(กับตัวเอง)* ตอนนี้เขาเป็นของฉันแล้ว *(ทำเฉยเมยและไม่เอาใจใส่)* ที่จริงแล้ว เธอจะอยู่ต่อก็ได้ถ้าเธอต้องการ ฉันจะเดินทางไปคนเดียว และเธอจะตามมาทีหลังอีกสักหนึ่งอาทิตย์ก็ได้ ไม่มีอะไรที่จะต้องรีบเร่งไม่ใช่หรือ?

423**ตริกอริน** ไม่เอาครับ เราไปพร้อมกันดีกว่า

424**อาร์คาดิน่า** ก็ตามใจเธอ เราจะไปด้วยกันหากเธอว่าอย่างนั้น

(หยุด ตริกอรินบันทึกในสมุดของเขา)

425**อาร์คาดิน่า** นั่นอะไรน่ะ?

426**ตริกอริน** ผมได้ยินถ้อยคำที่ดีเมื่อเช้านี้ “ป่าสนพรหมจารี” มันอาจจะใช้ได้ *(เหยียดตัว)* ถ้าอย่างนั้นเราจะไปแล้วใช่ไหมครับ? ตู้รถไฟ สถานี ห้องเครื่องดื่ม เนื้อแกะ และการพูดคุยกันอีก

(ซัมราเยฟเข้ามา)

427**ซัมราเยฟ** ผมได้รับเกียรติมาแจ้งให้ทราบด้วยความเสียใจยิ่งว่า รถม้าของคุณพร้อมแล้ว ถึงเวลาที่จะต้องเดินทางไปสถานีรถไฟแล้วครับ สุภาพสตรีที่รัก รถไฟจะเข้าเวลาสองโมงห้านาที แต่คุณจะกรุณาผมอย่างหนึ่งได้ไหมครับ อย่าลืมถามว่า นักแสดงชื่อซุซดาลต์เซฟ อยู่ที่ไหนเวลานี้? เขายังมีชีวิตอยู่หรือเปล่า? เขาสบายดีหรือ? เราเคยเป็นเพื่อนดื่มด้วยกันเก่าแก่ เขาเคยเป็นผู้ที่ไม่มีใครเลียนแบบได้ในเรื่อง *ปล้นรถไปรษณีย์* ในสมัยนั้นผมจำได้ อิซไมล์ลอฟ บุคลิกภาพที่เด่นดังอีกคนที่เล่นในโศกนาฏกรรมอยู่ในคณะแสดงเดียวกันกับเขาที่ เอลิซาเวต-กราด ยังไม่ต้องรีบร้อนนักหรอกครับ สุภาพสตรีที่รัก คุณมีเวลาอีกห้านาที ครั้งนั้นเขาเล่นเป็นผู้ร้ายในบทละครโฉ่งฉ่างอะไรสักเรื่อง ในเมื่อเขาถูกจับได้อย่างทันควัน และเขาควรพูดว่า “เราติดกับแล้ว” แต่อิซไมล์ลอฟ พูดว่า “เราติดอยู่ในศาลแล้ว” *(หัวเราะเสียงดัง)* “ติดอยู่ในศาล!”

(ในขณะที่เขาพูด เจคอปทำธุระเกี่ยวกับกระเป๋าเดินทาง คนใช้นำหมวก เสื้อคลุม ร่ม และถุงมือของอาร์คาดิน่ามาให้ ทุกคนช่วยอาร์คาดิน่าสวมเสื้อผ้า พ่อครัวเมียงมองเข้ามาทางประตูด้านซ้าย และเข้ามาหลังจากลังเลอยู่สักพัก โพลีน่าเข้ามาติดตามด้วย ซอริน และเมดวีเดนโก)

428**โพลีน่า** *(มีตระกร้าถือ)* ลูกพลัมสำหรับการเดินทางค่ะ หวานมาก คุณจะลองชิมสักลูกไหมคะ?

429**อาร์คาดิน่า** เธอช่างกรุณาที่สุด โพลีน่า

430**โพลีน่า** ลาก่อนค่ะ ที่รัก ฉันขออภัย หากมีอะไรขาดตกบกพร่อง *(ร้องไห้)*

431**อาร์คาดิน่า** *(กอดเธอ)* ทุกอย่างมหัศจรรย์แล้ว มหัศจรรย์ทีเดียว ไม่มีความจำเป็นต้องร้องไห้หรอก

432**โพลีน่า** เวลาในชีวิตของเราผ่านไป

433**อาร์คาดิน่า** นั่นก็ช่วยอะไรไม่ได้

(เข้ามาทางประตูด้านซ้าย สวมเสื้อโค้ตมีที่คลุมศรีษะ และมีหมวกอีกใบ ถือไม้เท้าเดินผ่านห้องไป)

434**ซอริน** ได้เวลาที่เราจะต้องออกเดินทางแล้วนะ อาร์คาดิน่า มิฉะนั้นเราอาจพลาดรถไฟ นั่นคือสิ่งที่จะเกิด ฉันจะไปขึ้นรถแล้วนะ

(ซอรินออกไป)

435**อาร์คาดิน่า** ลาก่อน ทุกคนที่รัก เราจะพบกันอีกในฤดูร้อนหน้า ถ้าเรายังมีชีวิตอยู่ และมีสุขภาพดี

(คนใช้ คนครัว และเจคอป จูบมือเธอ)

อย่าลืมฉันนะ *(ให้เงินหนึ่งรูเบิ้ลกับคนครัว)* นี่รูเบิ้ลหนึ่งสำหรับเธอทั้งสาม

436**คนครัว** ขอบพระคุณมากครับ โปรดเดินทางโดยสวัสดิภาพ และขอบพระคุณต่อความกรุณาของท่าน

437**เจคอป** ขอให้พระเจ้าทรงช่วยให้ถึงไวๆ นะครับ

438**ซัมราเยฟ** เขียนถึงเราบ้าง ลาก่อน ตริกอริน

439**อาร์คาดิน่า** คอนสแตนตินอยู่ไหนล่ะ? เธอบอกเขาหน่อยว่าฉันจะไปอยู่แล้ว ฉันต้องกล่าวอำลา เออนี่ อย่าคิดถึงฉันในทางไม่ดีนะ *(กับเจคอป)* ฉันให้เงินไว้กับคนครัวหนึ่งรูเบิ้ล นั่นสำหรับเธอทั้งสามคน

(ทุกคนออกไปทางด้านขวา ที่ว่างเปล่า เสียงของการกล่าวอำลาจากนอกเวที คนใช้เข้ามาหยิบตะกร้าใส่ลูกพลัมจากโต๊ะ และออกไปอีก)

440**ตริกอริน** *(กลับเข้ามา)* ฉันลืมไม้ของฉัน ฉันคิดว่ามันอยู่บนระเบียงนี่

(ออกไปทางหนึ่งและพบกับนีน่าในขณะที่เข้ามาทางประตูด้านขวา)

อา นั่นคุณเอง เรากำลังจะออกเดินทางอยู่แล้ว

441**นีน่า** ดิฉันแน่ใจว่าเราจะต้องได้พบกันอีก *(อย่างตื่นเต้น)* คุณตริกอริน ดิฉันตั้งใจแล้วอย่างแน่นอนว่า ดิฉันจะทิ้งทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อก้าวเข้าสู่อาชีพการแสดง ดิฉันจะไม่อยู่ที่นี่แล้วพรุ่งนี้ ดิฉันหนีพ่อและทิ้งทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ ดิฉันจะไปจากที่นี่เหมือนกับคุณไปมอสโคว์ เราจะได้พบกันที่นั่น

442**ตริกอริน** *(มองไปรอบๆ)* ไปพักที่สลาฟแฟร์ แจ้งให้ผมทราบทันที ผมจะอยู่ที่ถนนมอลชานอฟ โกรฮอลสกี้ เฮ้าส์ ผมต้องรีบไปแล้ว *(หยุด)*

443**นีน่า** เดี๋ยวก่อนค่ะ

444**ตริกอริน** *(ด้วยเสียงแผ่วเบา)* คุณน่ารักมาก ช่างเป็นความสุขที่คิดว่าเราจะได้พบกันอีกในไม่ช้า! *(เธอพิงศรีษะบนอกของเขา)* อีกครั้งหนึ่งที่ผมจะได้เห็นดวงตาที่น่ามหัศจรรย์ของคุณ ยิ้มที่อ่อนโยนของคุณที่น่ารักเกินพรรณนา เค้าหน้าที่อ่อนละมุน ดวงหน้าที่มีความบริสุทธิ์ของเทพ ที่รักของผม *(จูบยาวนาน)*

ม่าน

มีระยะเวลาสองปีระหว่างองก์ที่สามและองก์ที่สี่

THE SEAGULL

บทประพันธ์ ANTON CHEKHOV
แปลภาษาไทย มนตรี อุมะวิชนี

องก์ที่ ๔

ห้องรับแขกในบ้านของซอริน ถูกดัดแปลงให้เป็นห้องทำงานโดยคอนสแตนติน เทร็บเลฟ ประตูด้านขวาและซ้ายนำไปสู่ห้องอื่น ตรงกลางมีหน้าต่างฝรั่งเศสเปิดออกสู่เฉลียง มีโต๊ะเขียนหนังสืออยู่ที่มุมด้านขวา และเก้าอี้นอนอยู่ริมประตูด้านซ้าย ยังมีชั้นหนังสือและเฟอร์นิเจอร์ของห้องรับแขกตามปรกติ มีหนังสือวางอยู่บนขอบหน้าต่างและบนเก้าอี้ เป็นเวลาเย็น ห้องจุดไฟไว้มัวๆ ด้วยตะเกียงตั้งโต๊ะมีที่ครอบ มีเสียงลมในต้นไม้และปล่องควัน

(ยามกำลังเคาะกระดานไม้ เมดวีเดนโกเข้ามา และมาช่า)

445**มาช่า** *(ร้องเรียก)* คอนสแตนติน คอนสแตนติน! *(มองไปรอบๆ)* ไม่มีใครเลย คนแก่ถามหาแต่คอนสแตนติน ทุกนาที ตลอดทั้งวัน ต้องการให้เขามาอยู่ใกล้ๆ

446**เมดวีเดนโก** เขากลัวความว้าเหว่น่ะซิ *(ฟัง)* อากาศแย่จริงๆ นะ นี่เป็นวันที่สองแล้ว

447**มาช่า** *(ใบตะเกียงขึ้น)* ทะเลสาปปั่นป่วนไปหมด มีคลื่นลูกใหญ่ๆ

448**เมดวีเดนโก** ในสวนก็มืดไปหมด เวทียังอยู่ที่นั่น เขาควรจะรื้อมันออกไปแล้วนะ แต่มันยังอยู่ดูว่างแล้วและน่าเกลียด เหมือนโครงกระดูก มีม่านกระแทกตัวในเวลาลมพัด เมื่อคืนผมเดินผ่านไป ผมคิดว่าผมได้ยินเสียงใครร้องให้ที่นั่น

449**มาช่า** อย่างนั้นหรือ *(หยุด)*

450**เมดวีเดนโก** กลับบ้านเถอะนะ มาช่า

451**มาช่า** *(สั่นศีรษะ)* ฉันจะพักที่นี่คืนนี้

452**เมดวีเดนโก** *(อย่างวิงวอน)* เถอะน่า มาช่า เด็กอ่อนจะต้องหิว

453**มาช่า** เหลวไหลจริง! แมตริโอน่าจะให้นมเด็กเองหรอก *(หยุด)*

454**เมดวีเดนโก** ผมรู้สึกไม่สบายใจ นี่เป็นคืนที่สามแล้วนะที่เขาขาดแม่

455**มาช่า** เธอช่างน่าเบื่อเหลือเกินนะระยะนี้ เมื่อก่อนนี้เธอเคยพูดเรื่องทั่วๆ ไปได้ แต่เดี๋ยวนี้เธอมีแต่เรื่องเด็กอ่อน เด็กอ่อน บ้าน บ้าน บ้าน เธอพูดแต่เพียงแค่นี้เท่านั้น

456**เมดวีเดนโก** เถอะน่า มาช่า

457**มาช่า** เธอไปเองก็แล้วกัน

458**เมดวีเดนโก** พ่อของเธอจะไม่ให้ม้าผมน่ะซิ

459**มาช่า** เขาให้ซิถ้าเธอขอ

460**เมดวีเดนโก** บางทีผมอาจจะลองขอดู ถ้าอย่างนั้นเธอกลับวันพรุ่งนี้ใช่ไหม?

461**มาช่า** *(สูดยานัด)* ก็ได้ พรุ่งนี้ เธอปล่อยให้ฉันอยู่ตามลำพังหน่อยไม่ได้หรือ?

(เทร็บเลฟกับโพลีน่าเข้ามา เทร็บเลฟหิ้วหมอนและผ้าห่ม โพลีน่ามีผ้าปูที่นอน เขาช่วยกันจัดเก้าอี้นอน หลังจากนั้นเทร็บเลฟเข้านั่งที่โต๊ะทำงานของเขา)

462**มาช่า** จัดให้ใครน่ะแม่?

463**โพลีน่า** คุณซอรินบอกให้จัดเตียงไว้ในห้องของคอนสแตนติน

464**มาช่า** มาหนูทำให้ดีกว่า *(จัดเตียง)*

465**โพลีน่า** *(ถอนหายใจ)* คนแก่ก็เหมือนกับเด็กจริงๆ *(เดินไปที่โต๊ะ เท้าข้อศอกบนโต๊ะ และมองต้นฉบับ หยุด)*

466**เมดวีเดนโก** ผมไปละ ราตรีสวัสดิ์ มาช่า *(จูบมือภรรยา)* ราตรีสวัสดิ์ครับ แม่ *(พยายามจูบมือแม่ยาย)*

467**โพลีน่า** *(รำคาญ)* ไปๆ ซะ ถ้าเธออยากจะไป

468**เมดวีเดนโก** ราตรีสวัสดิ์ คอนสแตนติน

(เทร็บเลฟพงกศรีษะอย่างเงียบๆ เมดวีเดนโกออกไป)

469**โพลีน่า** *(มองดูต้นฉบับ)* ใครจะไปคิดฝันว่าคุณจะเป็นนักประพันธ์อย่างแท้จริง คอนสแตนติน แต่ตอนนี้นิตยสารต่างๆ เริ่มจ่ายค่าเรื่องให้คุณแล้ว ดีจริงๆ *(ลูบผมของเขา)* คุณก็ดูหล่อขึ้นด้วย โปรดปรานีมาช่าผู้น่าสงสารสักหน่อยนะที่รัก

470**มาช่า** *(จัดเตียง)* อย่าไปรบกวนเขาเลยน่า แม่

471**โพลีน่า** *(กับเทร็บเลฟ)* เธอเป็นเด็กน่ารัก คุณก็รู้ *(หยุด)* ผู้หญิงเราไม่ต้องการอะไรมากหรอก คอนสแตนติน เพียงมองเธอดีๆ สักครั้งก็พอ ฉันได้เรียนรู้มาแล้ว

(เทร็บเลฟลุกขึ้นจากโต๊ะ และออกไปโดยไม่พูดอะไร)

472**มาช่า** ตอนนี้แม่ไปทำให้เขารำคาญแล้ว ทำไมชอบจุกจิกกับเขาอยู่เรื่อย?

473**โพลีน่า** แม่สงสารแกน่ะซิ มาช่า

474**มาช่า** เป็นประโยชน์สำหรับหนูนักนี่!

475**โพลีน่า** หัวใจแม่เจ็บปวดเพราะแก แม่เห็นทุกสิ่งทุกอย่าง แกรู้ไหม แม่เข้าใจทุกสิ่งทุกอย่าง

476**มาช่า** อย่าเหลวไหลไปหน่อยเลยน่าแม่ เรื่องความรักที่ไม่มีความสุขอยู่ในนวนิยายเท่านั้น ไร้สาระจริงๆ! เรื่องของมันก็คือ หนูไม่ยอมเปิดช่องให้มัน และไม่ทนทู่ซี้ให้ให้น้ำใหลกลับหรอก ถ้าความรักเข้ามาในหัวใจของเรา จงขจัดมันออกไป สามีของหนูจะได้งานอีกแห่งหนึ่งในประเทศ หนูจะลืมทุกสิ่งทุกอย่างได้ เมื่อเราย้ายไปที่นั่น หนูจะดึงมันออกจากหัวใจ

(เสียงเพลงวอลซ์เศร้าๆ ถูกเล่นในห้องถัดไปสองห้อง)

477**โพลีน่า** นั่นคอนสแตนตินเล่นนี่ เขาจะต้องหดหู่อีกแล้ว

478**มาช่า** *(เต้นวอลซ์เวียบๆ สองสามสเตป)* เรื่องของมันก็คือ หนูจะต้องไม่เห็นเขาบ่อยๆ แม่ ถ้าเพียงไซมอนได้งานใหม่นั้น หนูจะลืมเรื่องนี้ได้ในเวลาหนึ่งเดือน เอาออกไปจากตัว มันช่างเหลวไหลจริงๆ

(ประตูด้านซ้ายเปิดออก ดอร์นและเมดวีเดนโกเข็นซอรินในเก้าอี้เข้ามา)

479**เมดวีเดนโก** ผมมีหกปากที่ต้องเลี้ยงแล้วตอนนี้ และแป้งก็ราคาถึงปอนด์ละสองโกเปคแล้ว

480**ดอร์น** เธอจะชักหน้าไม่ถึงหลังแล้วล่ะซิ

481**เมดวีเดนโก** ดีครับ หัวเราะไป คุณมีเงินไหลมาเทมานี่ครับ

482**ดอร์น** โอ้ อย่างนั้นรึ? เพื่อนเอ๋ย ในการทำงานสามสิบปี การทำงานยุ่งจนแทบไม่มีเวลาเป็นตัวของตัวเองทั้งวันทั้งคืน ผมเก็บเงินได้เพียงสองพันรูเบิ้ล และผมเพิ่งใช้มันหมดไปคราวไปเที่ยวต่างประเทศ ผมหมดเนื้อหมดตัวแล้ว

483**มาช่า** *(กับสามี)* ยังอยู่ที่นี่อีกหรือ?

484**เมดวีเดนโก** *(รู้สึกผิด)* ผมจะทำอย่างไร เพราะพวกเขาไม่ยอมให้ม้าผม?

485**มาช่า** *(ขุ่นเคืองและขมขื่น พูดเบาๆ)* ออกไปเสียให้พ้นหูพ้นตาฉัน!

(เก้าอี้อาบน้ำถูกเลื่อนมาหยุดบนเวทีด้านซ้าย โพลีน่า มาช่า และดอร์น นั่งลงใกล้ๆ กัน เมดวีเดนโกรู้สึกเศร้าใจ ขยับตัวไปอยู่อีกด้าน)

486**ดอร์น** คุณเปลี่ยนแปลงอะไรไปเยอะเหมือนกันนะ คุณทำห้องรับแขกให้กลายเป็นห้องทำงาน

487**มาช่า** มันดีกว่าสำหรับการทำงานของคอนสแตนติน เขาสามารถออกไปในสวนและคิดถ้าเขาต้องการ

(ยามตีบอกเวลา)

488**ซอริน** น้องสาวฉันไปไหน?

489**ดอร์น** ไปรับตริกอรินที่สถานีรถไฟ เธอเกือบจะกลับอยู่แล้ว

490**ซอริน** ถ้าคุณคิดว่าจะต้องตามตัวน้องสาวฉันมา ฉันคงจะต้องป่วยจริงๆแล้ว *(หลังจากหยุดนิดหนึ่ง)* เป็นเรื่องตลกจริงๆ ฉันป่วยมาก แต่ฉันก็ไม่ได้กินยาอะไรเลย

491**ดอร์น** คุณต้องการอะไรล่ะ? วาเลอเรียนดร้อป? โซดา? ควินิน?

492**ซอริน** โอ สุนทรพจน์เริ่มต้นอีกแล้ว นี่คือขอบเขตของมัน *(พยักหน้าไปทางโซฟา)* นั่นเป็นเตียงสำหรับฉันหรือ?

493**โพลีน่า** ใช่ค่ะ

494**ซอริน** ขอบใจ

495**ดอร์น** *(ร้องเพลงเบาๆ)* "มองเห็นดวงจันทร์ลอยเลื่อนในฟ้ายามค่ำ"

496**ซอริน** ฉันอยากเสนอพล้อตเรื่องให้กับคอนสแตนตินสำหรับนวนิยายสักเรื่อง มันควรจะมีชื่อว่า *ชายผู้ต้องการ* หรือ *L' home qui a voulu* ตอนหนุ่มผมต้องการเป็นนักประพันธ์ ผมไม่ได้เป็น ผมต้องการพูดเก่ง แต่ผมพูดได้เลวร้าย *(ล้อตัวเอง)* "และสิ่ง เอ แบบนั้น เอ คุณรู้ไหม" ฉันจะต้องสรุปอะไรสักอย่าง แต่ฉันก็พล่ามอย่างไม่หยุดจนกระทั่งเหงื่อแตกไปหมด ฉันต้องการแต่งงาน ฉันไม่ได้แต่ง ฉันต้องการอยู่ในเมืองตลอดเวลา และนี่ฉันกำลังจบชีวิตลงในชนบท และอะไรต่ออะไรแบบนี้

497**ดอร์น** คุณต้องการเป็นข้าราชการอาวุโส และคุณก็ได้เป็น

498**ซอริน** *(หัวเราะ)* นั่นคือสิ่งที่ฉันไม่ได้สนใจเลย มันเกิดขึ้นเอง

499**ดอร์น** การที่คุณพูดว่าคุณเบื่อชีวิต เมื่ออายุหกสิบสองปี นั่นก็ดูแปลกๆ อยู่นะครับ หรือคุณว่าไม่?

500**ซอริน** อย่าพูดแบบนั้นอยู่เรื่อยๆ เลยน่า คุณไม่เห็นหรือว่าฉันต้องการมีชีวิตอยู่อีกหน่อย

501**ดอร์น** นั่นเหลวไหลทั้งเพ ชีวิตทั้งหมดต้องจบลง มันเป็นธรรมชาติของทุกสิ่ง

502**ซอริน** คุณเสียนิสัยแล้ว นั่นคือสาเหตุที่คุณพูดแบบนี้ คุณได้อะไรต่ออะไรที่คุณต้องการมาตลอด ดังนั้นชีวิตจึงไม่มีความหมายอะไรสำหรับคุณ คุณไม่เดือดร้อนอะไรนี่นา แต่ถึงแม้ตัวคุณเองก็ต้องกลัวตายเหมือนกัน

503**ดอร์น** ความกลัวตายเป็นสัญชาตญาณของสัตว์ คุณจะต้องเอาชนะมันให้ได้ การที่จะกลัวความตาย มีความหมายแต่เพียงเมื่อคุณเชื่อความเป็นอมตะ และคุณกลัวเพราะคุณได้ทำบาป แต่คุณก็ไม่ใช่คริสเตียนมาตั้งแต่แรก และคุณทำบาปอะไรล่ะ คุณทำงานให้กระทรวงยุติธรรมมายี่สิบห้าปีเท่านั้นเอง

504**ซอริน** *(หัวเราะ)* ยี่สิบแปด

(เทร็บเลฟเข้ามา และนั่งลงบนม้านั่งที่เท้าของซอริน มาช่าจับตาดูเขาตลอดเวลา)

505**ดอร์น** เราทำให้คอนสแตนตินไม่ได้ทำงาน

506**เทร็บเลฟ** เปล่า ไม่เป็นไรครับ *(หยุด)*

507**เมดวีเดนโก** หมอ เมืองไหนที่คุณชอบที่สุดในต่างประเทศ ขอถามหน่อยได้ไหม?

508**ดอร์น** เจนัว

509**เมดวีเดนโก** ทำไมเจนัว?

510**ดอร์น** ชีวิตในท้องถนนมหัศจรรย์มาก ออกจากโรงแรมของคุณในตอนเย็น คุณเห็นถนนเต็มไปด้วยผู้คน และคุณล่องลอยไปกับฝูงชน ไปในที่เก่าๆ ไปในทิศทางเก่าๆ คุณมีส่วนร่วมกับชีวิต กลายเป็นส่วนหนึ่งของคนอื่นด้วยจิตวิญญาณ จนคุณเริ่มคิดว่ามีสิ่งที่เรียกว่าวิญญาณของโลกอยู่จริงๆ เหมือนกับสิ่งที่นีน่า ซาเรชนีเคยแสดงในบทละครของคุณนั่นแหละ แต่นี่คุณซาเรชนีไม่อยู่ที่ไหนแล้วล่ะตอนนี้? เธออยู่ที่ไหน และเธอเป็นอย่างไรบ้าง?

511**เทร็บเลฟ** ผมคิดว่าเธอคงสบายดี

512**ดอร์น** ผมได้ยินว่าเธอดำเนินชีวิตที่พิลึกพิลั่น เรื่องมันเป็นอย่างไรกันครับ?

513**เทร็บเลฟ** มันเป็นเรื่องยาวอยู่ครับหมอ

514**ดอร์น** ถ้าอย่างนั้นก็ทำให้มันสั้นซิครับ *(หยุด)*

515**เทร็บเลฟ** เธอหนีออกจากบ้าน และไปมีความสัมพันธ์กับตริกอริน คุณรู้เรื่องแล้วใช่ไหม?

516**ดอร์น** ใช่ครับ

517**เทร็บเลฟ** เธอมีเด็ก เด็กตาย ตริกอรินเบื่อเธอ และกลับไปสู่ความผูกพันดั้งเดิมของเขา ซึ่งก็คาดล่วงหน้าได้ว่าจะเป็นเช่นนั้นแล้ว ที่จริง เขาไม่เคยยกเลิกหรอก แต่เขาพยายามใช้วิธีที่อ่อนแอเหยียบเรือสองแคมอยู่ ชีวิตส่วนตัวของนีน่าพังพินาศ เท่าที่ผมสามารถมองเห็นได้

518**ดอร์น** แล้วอาชีพการแสดงของเธอเล่าครับ?

519**เทร็บเลฟ** นั่นยิ่งร้ายลงไปใหญ่ ผมคิดนะ เธอเริ่มแสดงในโรงละครที่รีสอร์ทแห่งหนึ่งใกล้ๆ มอสโคว์ แล้วเดินทางไปตามจังหวัดต่างๆ ผมคอยสังเกตเธออยู่ในตอนนั้น และติดตามเธอไปสักพัก เธอมักแสดงบทนำ แต่การแสดงของเธอหยาบกระด้าง และไม่สมบทบาท มีการใช้เสียงและออกท่าทางมากเกินไป แต่ก็มีบางเวลาที่เธอแสดงความสามารถได้ดี เช่นเวลาที่เธอร้องไห้ หรือตายบนเวที แต่มันก็เป็นเพียงบางเวลาเท่านั้น

520**ดอร์น** ดังนั้น เธอก็คงจะต้องมีอะไรดีอยู่บ้างไม่ใช่หรือ?

521**เทร็บเลฟ** ผมว่า มันยากที่จะพูดออกมานะครับ ผมเห็นเธอ แต่เธอไม่ยอมพบผม และบ่อยโรงแรมก็ไม่ยอมให้ผมเข้าไปในห้องเธอ ผมรู้ว่าเธอรู้สึกอย่างไร และไม่พยายามที่จะพบกับเธอ *(หยุด)* ผมจะพูดอะไรอย่างอื่นได้? จากนั้นผมกลับมาบ้าน ผมได้รับจดหมายหลายฉบับจากเธอ แจ่มใส รักและห่วงใย น่าสนใจ จดหมายเหล่านั้นเธอไม่บ่นอะไร แต่ผมรู้สึกว่าเธอมีความทรมานอย่างลึกซึ้ง ทุกบรรทัดมีความรู้สึกเจ็บป่วยเหมือนเส้นประสาทที่อ่อนล้า และจิตใจของเธอก็เพี้ยนๆ ไป เธอเคยเซ็นชื่อตัวเองว่า “นกนางนวล” เหมือนกับ เจ้าของโรงสีที่เรียกตัวเองว่า นก ดูเหว่า ในเรื่อง *นางเงือก* ของพุชกิ้น เธอยังคงเรียกตัวเองว่า นกนางนวล ในจดหมายของเธอ และบัดนี้เธอมาอยู่ที่นี่ด้วย

522**ดอร์น** มาอยู่ที่นี่ คุณหมายความว่าอย่างไร?

523**เทร็บเลฟ** พักอยู่ที่โรงแรมในเมือง เธอมาอยู่ได้สี่หรือห้าวันแล้ว ผมไปเยี่ยมเธอ และมาช่าก็ไปด้วย แต่เธอไม่ยอมพบใคร ไซมอน เมดวีเดนโก อ้างว่า เขาเห็นเธอเมื่อตอนบ่าย ที่ไหนสักแห่งในทุ่งนาราวสองสามไมล์ออกไป

524**เมดวีเดนโก** ใช่ ผมเห็นเธอ เธอกำลังเดินจากที่นี่ไปทางเมือง ผมกัมศรีษะคำนับและถามว่าทำไมเธอไม่มาที่นี่ เธอบอกว่า เธอจะมา

525**เทร็บเลฟ** เธอไม่มาหรอก *(หยุด)* พ่อและแม่เลี้ยงของเธอไม่ยอมรับเธออีกแล้ว เข้าตั้งด่านยามไว้ทุกแห่งเพื่อไม่ให้เธอเข้าไปใกล้บ้าน *(ขยับไปทางโต๊ะ กับหมอ)* การเป็นนักปรัชญาบนหน้ากระดาษเป็นเรื่องง่ายอยู่นะ หมอ แต่การปฏิบัติตนอย่างนักปรัชญาน่ะยากมาก!

526**ซอริน** เธอเป็นเด็กหญิงน่ารัก

527**ดอร์น** ว่าอะไรนะ?

528**ซอริน** ฉันว่า เธอเป็นเด็กหญิงน่ารัก ข้าราชการอาวุโสซอรินยังเคยหลงรักเธออยู่ระยะหนึ่งเหมือนกัน

529**ดอร์น** โถ สุนัขแก่

(เสียงหัวเราะของซัมราเยฟได้ยินมาจากนอกเวที)

530**ซัมราเยฟ** *(เข้ามา)* เราไม่เป็นหนุ่มสาวขึ้น เราทุกคนร่วงโรยด้วยการถูกแดดถูกลม แต่คุณยังเป็นสาวอยู่เหมือนเดิม อย่างไรอย่างนั้น สุภาพสตรีที่รัก คุณในชุดเสื้อสีสดใสช่างมีชีวิตชีวาและมีเสน่ห์

531**อาร์คาดิน่า** เธอจะนำโชคร้ายมาให้ฉันอีกแล้ว คนน่าเบื่อ

532**ตริกอริน** *(กับซอริน)* สวัสดีครับ ปีเตอร์ ทำไมคุณไม่สบายอยู่เรื่อยๆ? คุณไม่ควรเป็นอย่างนั้นนะครับ *(เห็นมาช่า ด้วยความยินดี)* มาช่า!

533**มาช่า** คุณยังจำดิฉันได้หรือ? *(จับมือ)*

534**ตริกอริน** แต่งงานแล้วใช่ไหม?

535**มาช่า** โอย เป็นศตวรรษแล้ว

536**ตริกอริน** มีความสุขไหม? *(กัมศรีษะคำรับดอร์นกับเมดวีเดนโก แล้วเดินเข้าหาเทร็บเลฟอย่างลังเล)* อาร์คาดิน่าพูดว่าคุณลืมอดีตและไม่โกรธแล้วนะครับ?

(เทร็บเลฟยื่นมือให้)

537**อาร์คาดิน่า** *(กับลูกชาย)* ดูซิ บอริส ซื้อนิตยสารที่มีเรื่องใหม่ของลูก

538**เทร็บเลฟ** *(รับหนังสือ กับตริกอริน)* ขอบคุณมากครับ เป็นความกรุณาที่สุดของคุณ

(พวกเขานั่งลง)

539**ตริกอริน** ผู้ชื่นชมคุณส่งความปรารถนาดีที่สุดมาด้วย มีผู้ให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณมากในเซนต์ปีเตอร์สเบิร์กและมอสโคว์ ผมถูกถามเรื่องคุณอยู่ตลอดเวลา เขาท่าทางเป็นอย่างไร อายุเท่าไร ผมดำหรือผมสีทอง? ถึงอย่างไร ทุกคนคิดว่าคุณคงไม่หนุ่มมากเท่าไหร่ และคุณใช้นามปากกาด้วย ดังนั้นจึงไม่มีใครรู้ชื่อจริง คุณเป็นปริศนาเหมือนชายในหน้ากากเหล็กทีเดียว

540**เทร็บเลฟ** คุณจะพักอยู่นานไหมครับ?

541**ตริกอริน** ไม่หรอก ผมตั้งใจจะกลับไปมอสโคว์พรุ่งนี้ ผมต้องไป ผมมีนวนิยายเรื่องหนึ่งที่ต้องเขียนให้เสร็จ และหลังจากนั้นผมสัญญาว่าจะทำอะไรให้เขาสำหรับหนังสือรวมเรื่องสั้นธุรกิจเช่นเคย ถ้าจะว่ากัน

(ในขณะที่เขาพูด อาร์คาดิน่า และโพลีน่า เอาโต๊ะเล่นไพ่มาวางกลางห้อง และเปิดมันออก ซัมราเยฟจุดเทียนและยกเก้าอี้มาวางรอบโต๊ะ พวกเขาเอาเกมล็อตโต้ออกมาจากตู้)

542**ตริกอริน** อากาศไม่สู้จะดีนัก ลมแรงมาก ถ้าหากมันลดลงตอนเช้าพรุ่งนี้ ผมจะออกไปตกปลาริมทะเลสาป และผมต้องมองดูสวนในขณะที่อยู่ที่นั่น และที่ๆ ใช้แสดงละครของคุณ จำได้ไหมครับ? ผมมีเนื้อหาสำหรับเรื่องสั้น ผมเพียงต้องการรื้อฟื้นความทรงจำเกี่ยวกับฉากเท่านั้น

543**มาช่า** *(กับพ่อของเธอ)* พ่อให้ม้าไซมอนตัวหนึ่งได้ไหม? เขาต้องกลับบ้าน

544**ซัมราเยฟ** *(เย้ยหยัน)* ม้าหรือ? ต้องกลับบ้าน? *(เคร่งครัด)* มันเพิ่งไปสถานีรถไฟมา แกก็เห็นอยู่แล้วนี่นา เราจะเอามันออกไปอีกไม่ได้แล้ว

545**มาช่า** มีม้าตัวอื่นอีกนี่ *(แต่เมื่อพ่อของเธอไม่ตอบ ทำท่าสิ้นหวัง)* โอ พ่อนี่เป็นไปไม่ได้เลย

546**เมดวีเดนโก** ผมเดินได้ มาช่า พูดจริงๆ นะ

547**โพลีน่า** *(ถอนหายใจ)* เดินในอากาศอย่างนี้รึ! *(นั่งลงที่โต๊ะเล่นไพ่)* มาได้แล้วคุณทุกคน

548**เมดวีเดนโก** เอาละ มันเพียงสี่ไมล์เท่านั้น ราตรีสวัสดิ์ *(จูบมือภรรยา)* ราตรีสวัสดิ์แม่ *(แม่ยายยื่นมือให้เขาจูบอย่างลังเล)* ถ้าไม่ใช่เพราะเด็กอ่อน ผมคงไม่รบกวนใครหรอก *(โค้งให้ทุกคน)* ราตรีสวัสดิ์ครับ *(ออกไปอย่างรู้สึกผิด)*

549**ซัมราเยฟ** เขาเดินได้ไม่ใช่หรือ? เขาไม่ใช่ผู้สูงส่งทรงศักดิ์นี่นา

550**โพลีน่า** *(ทุบโต๊ะ)* มาได้แล้วทุกคน อย่าเสียเวลา เขาจะเรียกเราไปรับประทานอาหารว่างอีกไม่ช้านี้แหละ

551**อาร์คาดิน่า** *(กับตริกอริน)* ในตอนค่ำยาวนานของฤดูใบไม้ร่วง เราเล่นล็อตโต้กันในแถบนี้ ดูล็อตโต้ซิ เป็นของเก่าที่แม่เคยเล่นกับพวกเราตอนที่ยังเป็นเด็ก เธอไม่มาเล่นสักเกมก่อนอาหารว่างหรือ? *(นั่งที่โต๊ะกับตริกอริน)* มันน่าเบื่อ แต่ก็ไม่เลวนัก ถ้าเธอคุ้นกับมันแล้ว *(แจกไพ่ให้ทุกคน คนละสามใบ)*

552**เทรีบเลฟ** *(เปิดหน้าของนิตยสาร)* เขาอ่านเรื่องของเขาและไม่ได้แม้แต่ตัดหน้าที่มีเรื่องของฉัน *(วางนิตยสารลงบนโต๊ะ และเดินไปที่ประตูด้านซ้าย ขณะที่ผ่านแม่เขาจูบเธอที่ศรีษะ)*

553**อาร์คาดิน่า** เล่นด้วยกันไหมล่ะ คอนสแตนติน?

554**เทรีบเลฟ** ขอโทษครับ ผมไม่อยากเล่นเท่าไหร่ ผมจะออกไปเดินเล่นครับ

555**อาร์คาดิน่า** แทงครั้งละสิบโกเปค คุณวางสิบโกเปคให้ฉันได้ไหม หมอ?

556**ดอร์น** ตกลง

557**มาช่า** ทุกคนแทงแล้วใช่ไหมคะ? ดิฉันจะเริ่มละนะ ยี่สิบสอง!

558**อาร์คาดิน่า** มี

559**มาช่า** สาม

560**ดอร์น** ใช่!

561**มาช่า** คุณวางสามลงไปแล้วหรือยัง? แปด! แปดสิบเอ็ด! สิบ!

562**ซัมราเยฟ** อย่าไปเร็วนัก

563**อาร์คาดิน่า** ฉันได้รับการรับรองในฮาร์คอฟเชียวนะ ฉันยังหัวหมุนๆ อยู่เลย

564**มาช่า** สามสิบสี่!

(เพลงวอลซ์เศร้าๆ ถูกเล่นนอกเวที)

565**อาร์คาดิน่า** พวกนักเรียนแทบจะพังโรงละคร ฉันได้ดอกไม้สามตะกร้า ช่อดอกไม้สองช่อ และนี่อีก *(แกะเข็มกลัดออกจากอกเสื้อ และโยนลงไปบนโต๊ะ)*

566**ซัมราเยฟ** ใช่ครับ นั่นก็มีราคาไม่ใช่เล่น

565**มาช่า** ห้าสิบ!

566**ดอร์น** เธอหมายถึง ห้า-ศูนย์ ใช่ไหม?

567**อาร์คาดิน่า** ฉันแต่งชุดสวยงาม ฉันรู้จักการแต่งตัว นั่นคือสิ่งที่ฉันรู้ดี

568**โพลีน่า** คอนสแตนตินเล่นเปียโน เขามีจิตใจหดหู่อีกแล้ว เด็กที่น่าสงสาร

569**ซัมราเยฟ** เขาถูกโจมตีอย่างรุนแรงในหน้าหนังสือพิมพ์

570**มาช่า** เจ็ดสิบเอ็ด!

571**อาร์คาดิน่า** เขาโง่ที่ให้สิ่งเหล่านั้นมารบกวนจิตใจของเขา

572**ตริกอริน** เขายังโชคไม่ดี เขายังไม่พบระดับที่แท้จริงของเขา มีสิ่งแปลกๆ และเลื่อนลอยเกี่ยวกับงานเขียนของเขา บางครั้งทำให้ดูเหมือนการเพ้อของคนไข้ และไม่มีตัวละครที่มีชีวิตสักคน!

573**มาช่า** สิบเอ็ด!

574**อาร์คาดิน่า** *(มองไปทางซอริน)* เบื่อหรือ ปีเตอร์? *(หยุด)* เขาหลับไปแล้ว

575**ดอร์น** ข้าราชการอาวุโสของพวกเรากำลังหลับ

576**มาช่า** เจ็ด! เก้าสิบ!

577**ตริกอริน** คุณจะไม่มีวันเห็นผมเขียนอะไรเลย ถ้าผมอยู่ในบ้านริมทะเลสาปอย่างนี้ ผมจะสูญสิ้นแรงผลักดันที่จะทำอะไรนอกจากตกปลา

578**มาช่า** ยี่สิบแปด!

579**ตริกอริน** เพียงจะจับเพิร์ช หรือรัฟ ได้สักตัว ก็ช่างมีความสุข!

580**ดอร์น** เอาละ ผมเชื่อคอนสแตนติน เขาคิดออกมาเป็นภาพ เรื่องสั้นของเขาแจ่มใส และชัดเจน และผมว่ามันทำให้เกิดความรู้สึกมากทีเดียว ผมเพียงเสียดายที่เขาไม่มีจุดหมายที่แน่นอน เขาทำให้เกิดผลตอบสนอง ก็แค่นั้นแหละ และผลตอบสนองอย่างเดียวไม่พาคุณไปไกลนักหรอกใช่ไหม? คุณดีใจไหมที่ลูกชายของคุณเป็นนักเขียน อาร์คาดิน่า?

581**อาร์คาดิน่า** เธอรู้ไหม ฉันไม่เคยอ่านเรื่องของเขาเลย ไม่มีเวลา

582**มาช่า** ยี่สิบหก!

(เทร็บเลฟเข้ามาเงียบๆ และไปที่โต๊ะของเขา)

583**ซัมราเยฟ** *(กับตริกอริน)* เรายังเก็บของๆ คุณอยู่นะ บอริส

584**ตริกอริน** ของอะไรกัน?

585**ซัมราเยฟ** คอนสแตนตินยิงนกนางนวลตัวหนึ่งครั้งนั้น และคุณบอกให้สตัฟมันไว้นาครับ

586**ตริกอริน** เอ ผมจำไม่ได้นะ *(คิดไตร่ตรอง)* ผมจำไม่ได้อยู่ดี

587**มาช่า** หกสิบเอ็ด! หนึ่ง!

588**เทร็บเลฟ** *(เปิดหน้าต่างออกไปและเงี่ยหูฟัง)* มืดแล้วหรือนี่! ไม่สบายใจจริงๆ ผมไม่รู้ว่าทำไม

589**อาร์คาดิน่า** ปิดหน้าต่างเสีย คอนสแตนติน มีลมเย็นพัดเข้ามา

(เทร็บเลฟปิดหน้าต่าง)

590**มาช่า** แปดสิบแปด!

591**ตริกอริน** ผมชนะแล้ว ทุกคน

592**อาร์คาดิน่า** *(ร่าเริง)* เก่งมาก เก่งมาก

593**ซัมราเยฟ** เก่งมาก

594**อาร์คาดิน่า** คนๆ มีโชคเสมอ *(ลุกขึ้นยืน)* ตอนนี้เราไปทานอะไรกันก่อนดีกว่า ผู้มีชื่อเสียงของเรายังไม่ได้รับประทานอาหารอย่างเป็นเรื่องเป็นราวเลยในวันนี้ เราจะเล่นกันต่อหลังอาหารว่าง *(กับลูกชาย)* เก็บต้นฉบับไว้ก่อนนะ คอนสแตนตินมาทานอาหารว่างกัน

595**เทร็บเลฟ** ผมไม่หรอกครับ แม่ ผมไม่หิว

596**อาร์คาดิน่า** ก็แล้วแต่ลูก *(ปลุกซอริน)* ปีเตอร์ เวลาอาหารว่างแล้ว *(เกาะแขนซัมราเยฟ)* ฉันจะเล่าให้เธอฟังเรื่องงานเลี้ยงรับรองที่ฮาร์คอฟ

(โพลีน่าดับเทียนบนโต๊ะ และเธอกับดอร์นเข็นเก้าอี้อาบน้ำออกไป ทุกคนออกไปทางประตูซ้าย เทร็บเลฟ ซึ่งนั่งอยู่ที่โต๊ะ ถูกทิ้งไว้คนเดียวบนเวที)

597**เทร็บเลฟ** *(เตรียมตัวเขียน อ่านทบทวนสิ่งที่เขาได้เขียนไปแล้ว)* ฉันเคยพูดมากไปเกี่ยวกับเทคนิคแบบใหม่ แต่เดี๋ยวนี้ฉันรู้สึกว่าฉันค่อยๆ กลับไปอยู่ในกะลาเก่า *(อ่าน)* "ประกาศบนรั้วแจ้งว่า" "ใบหน้าซีดในกรอบของผมสีดำ" "แจ้งว่า" "ในกรอบ" สำนวนสวะ *(ขีดฆ่าออก)* ฉันจะเริ่มตอนที่พระเอกถูกปลุกด้วยเสียงฝนตก และตัดที่เหลือออกไป คำบรรยาย คืนเดือนหงายยาวนานเกินไปและดูไม่เป็นธรรมชาติ ตริกอรินสร้างวิธีของเขาเอง มันเกิดขึ้นกับเขาอย่างง่ายดาย เขาให้คุณเห็นคอขวดแตกเป็นประกายอยู่ตัดกับท้องทุ่งและเงาดำของล้อโรงสี และนี่คือคืนเดือนหงายของคุณ แต่ฉันต้องใส่แสงไฟที่สั่นไหว แสงกระพริบของดวงดาว และเสียงเปียโนจากไกลๆ ที่จางหายไปในอากาศที่สงบและมีกลิ่นหอม นี่คือความเจ็บปวด *(หยุด)* ใช่ ฉันยิ่งเชื่อมากขึ้นทุกทีว่า เทคนิคแบบเก่าหรือแบบใหม่ไม่ได้มีอยู่ที่ไหนเลย สิ่งที่จะต้องทำคือเขียนโดยไม่คำนึงถึงเทคนิค เขียนออกมาจากหัวใจ เพราะมันจะหลั่งไหลออกมาทั้งหมด

(มีเสียงเคาะหน้าต่างที่อยู่ใกล้โต๊ะที่สุด)

อะไรน่ะ? *(มองออกไปนอกหน้าต่าง)* ไม่เห็นมีอะไรเลย *(เปิดหน้าต่างฝรั่งเศสและมองออกไปที่สวน)* มีใครวิ่งลงบันไดไป *(เรียก)* นั่นใคร?

(ออกไปและเดินอย่างรวดเร็วไปตามเฉลียง ครึ่งนาทีต่อมาเขากลับมาพร้อมด้วยนีน่า ซาเรชนี)

นีน่า! นีน่า!

(นีน่า ซบศรีษะกับอกของเขาและร้องไห้เบาๆ)

598**เทร็บเลฟ** *(รู้สึกสะเทือนใจมาก)* นีน่า นีน่า! นี่คุณเอง คุณเอง ผมคิดว่าคุณจะต้องมา ผมรู้สึกกระสับกระส่ายตลอดทั้งวัน *(ถอดหมวกและเสื้อคลุมของเธอ)* โอ้ ที่รัก ยอดรัก เธอกลับมาแล้ว เอาเถิดอย่าร้องไห้

599**นีน่า** มีใครอยู่ที่นี่

600**เทร็บเลฟ** ไม่มีใครนี่

601**นีน่า** ล็อคประตูเสีย มิฉะนั้นจะมีคนเข้ามา

602**เทร็บเลฟ** ไม่มีใครเข้ามาหรอก

603**นีน่า** ฉันรู้ว่า อาร์คาดิน่า อยู่ที่นี่ ล็อคประตูเถอะค่ะ

604**เทร็บเลฟ** *(ล็อคประตูด้านขวาและไปทางประตูด้านซ้าย)* ประตูนี้ล็อคไม่ได้ ผมจะเอาเก้าอี้ขวางไว้ *(เอาเก้าอี้เท้าแขนวางกั้นประตูไว้)* ไม่ต้องวิตก ไม่มีใครเข้ามาได้

605**นีน่า** *(จ้องหน้าเขา)* ขอให้ฉันดูหน้าคุณหน่อย *(มองไปรอบๆห้อง)* มันช่างดีและอบอุ่น นี่เคยเป็นห้องรับแขก ฉันเปลี่ยนแปลงไปมากไหม?

606**เทร็บเลฟ** ใช่ คุณผอมลงไปกว่าเดิม และตาของคุณดูโตขึ้น เป็นเรื่องแปลกที่ผมได้พบกับคุณ! นีน่า ทำไมคุณจึงไม่ยอมให้ผมได้เข้าเยี่ยมคุณ? ทำไมคุณไม่มาหาเราก่อนหน้านี้ล่ะครับ? ผมรู้ คุณมาอยู่แถวนี้เกือบอาทิตย์แล้ว ผมไปที่ๆ คุณอยู่ทุกๆวัน วันละหลายครั้ง ผมยืนใต้หน้าต่างของคุณเหมือนกับขอทาน

607**นีน่า** ฉันกลัวว่าคุณจะเกลียดฉัน ทุกคืนฉันฝันว่าคุณจ้องมองฉันและจำฉันไม่ได้ โอ ถ้าคุณเพียงได้ทราบ! นับตั้งแต่ฉันกลับมา ฉันได้ไปเดินริมทะเลสาป ฉันมาใกล้บ้านคุณหลายต่อหลายครั้งแล้ว แต่ไม่กล้าเข้ามา เรานั่งลงกันก่อนดีไหม?

(เขาทั้งสองนั่งลง)

เรามานั่งลงและคุยกัน ที่นี่มันช่างดีและอบอุ่นสบายมาก คุณได้ยินเสียงลมไหม? มีคำพูดในเรื่องของตรูเกเนฟว่า “ผู้ใดก็ตามที่มีหลังคาอยู่เหนือศรีษะ และมีมุมอบอุ่นของตัวเองในคืนอย่างนี้ จะต้องนับว่าเป็นคนโชคดี” ฉันเป็นนกนางนวล เปล่า ไม่ใช่อย่างนั้น *(ลูบหน้าผาก)* ฉันพูดอะไรอยู่น่ะ? อ้อ ใช่ ตรูเกเนฟ “และขอให้พระเจ้าทรงช่วยเหลือผู้ร่อนเร่พเนจรไร้บ้าน” ไม่เป็นไร *(สะอื้น)*

608**เทร็บเลฟ** นีน่า คุณร้องไห้อีกแล้ว นีน่า!

609**นีน่า** ไม่เป็นไร มันช่วยให้ฉันดีขึ้น ฉันไม่ได้ร้องไห้มาสองปี ฉันเข้าไปในสวนตอนดึกเมื่อคืน เพื่อจะดูว่าเวทีของเรายังอยู่หรือเปล่า และมันก็ยังอยู่ที่นั่น ฉันร้องไห้เป็นครั้งแรกในสองปี และมันช่างเป็นการผ่อนคลาย มันทำให้ฉันรู้สึกขึ้นมากทีเดียว ดูซิคะ ฉันไม่ร้องไห้อีกแล้ว *(จับมือของเขา)* และในที่สุดคุณก็เป็นนักเขียน และฉันเป็นนักแสดง เราได้ถูกพูกอยู่ในพายุหมุนที่วุ่นวายด้วยกัน ฉันเคยมีความสุขเมื่อตอนที่เรายังเป็นเด็ก ตื่นขึ้นมาร้องเพลงในตอนเช้า ฉันรักคุณและใฝ่ฝันที่จะมีชื่อเสียง แต่เดี๋ยวนี้เล่า? –

609**นีน่า** – พรุ่งนี้เช้าตรู่ ฉันต้องเดินทางไปเยเลตส์โดยขบวนรถไฟชั้นสามร่วมกับพวกชาวนา และเมื่อฉันไปถึงที่นั่น ฉันจะต้องถูกนักธุรกิจจอมปลอมมาคอยตอแยให้ความสนใจ เป็นชีวิตที่ลำบาก!

610**เทร็บเลฟ** ทำไมคุณถึงต้องไปเยเลตส์?

611**นีน่า** ฉันถูกจ้างสำหรับฤดูหนาว ถึงเวลาที่ต้องไปแล้ว

612**เทร็บเลฟ** นีน่า ผมเคยสาปแช่งคุณ เคยเกลียดคุณ เคยฉีกจดหมายและรูปถ่ายของคุณ แต่ตลอดมา ผมรู้ว่าชีวิตทั้งหมดของผมผูกพันกับคุณชั่วนิรันดร์ ผมไม่อาจเลิกรักคุณ นีน่า ตั้งแต่ผมสูญเสียคุณไปและเริ่มเอางานของผมไปตีพิมพ์ ชีวิตเป็นความปวดร้าวจนแทบทนไม่ได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น มันเหมือนกับผมได้สูญสิ้นความเป็นหนุ่มอย่างฉับพลัน ผมรู้สึกเหมือนอายุสักเก้าสิบ ผมเรียกหาคุณ ผมจูบพื้นที่คุณเดิน จะมองไปทางไหนผมก็เห็นแต่หน้าคุณ รอยยิ้มที่อ่อนโยนที่เคยให้ความแจ่มใสแก่ปีที่ดีที่สุดของชีวิตผม

613**นีน่า** *(ตกใจ)* ทำไมเขาพูดอย่างนี้ ทำไม ทำไม?

614**เทร็บเลฟ** ผมว้าเหว่ ผมไม่มีความอบอุ่นของความรัก ผมรู้สึกหนาว เหมือนอยู่ในอุโมงค์ และทุกสิ่งที่ผมเขียน ก็แห้งแล้ง เหม็นอับ มืดมัว จงอยู่ที่นี่เถิด นีน่า ผมขอร้อง หรือให้ผมไปกับคุณ!

(นีน่าสวมหมวกและเสื้อคลุมอย่างรวดเร็ว)

ทำไมเล่า นีน่า? เพื่อเห็นแก่สวรรค์ นีน่า *(มองดูเธอในขณะที่สวมเสื้อผ้า)*

(หยุด)

615**นีน่า** ม้าของฉันคอยอยู่ที่ประตูรั้ว อย่าไปส่งฉันเลย ฉันจะไปคนเดียว *(ทั้งน้ำตา)* ขอน้ำฉันดื่มหน่อย

616**เทร็บเลฟ** *(ให้น้ำเธอ)* คุณจะไปไหนตอนนี้?

617**นีน่า** ไปในเมือง *(หยุด)* อาร์คาดิน่า อยู่ที่นี่หรือเปล่า?

618**เทร็บเลฟ** อยู่ ลุงอาการแย่ลงในวันพฤหัสบดี และเราโทรเลขให้แม่มา

619**นีน่า** ทำไมคุณจึงพูดว่าคุณจูบพื้นที่ฉันเดิน? ฉันไม่ควรมีชีวิตเลย *(ก้มลงที่โต๊ะ)* โอย ฉันเหนื่อยเหลือเกิน ฉันต้องการพัก พัก *(เงยหน้าขึ้น)* ฉันเป็นนกนางนวล เปล่า ไม่ใช่ ฉันเป็นนักแสดง อ้า ดีละ –

(ได้ยินเสียงอาร์คาดิน่า และตริกอริน หัวเราะ เธอเงี่ยหูฟัง แล้ววิ่งไปที่ประตูด้านซ้าย มองดูทางรูกุญแจ)

– เขาอยู่ที่นี่ด้วย *(กลับไป กับเทร็บเลฟ)* อ้า ดีละ ไม่สำคัญหรอก ใช่ เขาไม่เชื่อเวทีการแสดง เขามักหัวเราะเยาะความฝันของฉัน จนฉันค่อยๆ คลายความเชื่อไปด้วย พร้อมทั้งหมดกำลังใจ จากนั้นก็มีเรื่องความห่วงใยของความรัก ความหึงหวง และความกลัวเกี่ยวกับทารกอยู่ตลอดเวลา ฉันกลายเป็นคนจุกจิก ใจคอคับแคบ การแสดงของฉันก็ไม่ได้เรื่องได้ราว ฉันไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรกับมือของฉัน ไม่รู้ว่าจะยืนบนเวทีอย่างไร และฉันควบคุมเสียงไม่ได้ คุณไม่มีทางเข้าใจหรอกว่ามันรู้สึกอย่างไรที่รู้ว่าตัวคุณเองแสดงแย่มากๆ ฉันเป็นนกนางนวล เปล่า ไม่ใช่ จำได้ไหม คุณเคยยิงนกนางนวลตัวหนึ่ง? ชายคนหนึ่งบังเอิญผ่านมาเห็นมันเข้า และฆ่ามันเพื่อความเพลิดเพลิน พล็อตสำหรับเรื่องสั้นเรื่องหนึ่ง เปล่าไม่ใช่ *(เช็ดหน้าผาก)* ฉันพูดอะไรไป ฉันกำลังพูดเรื่องการแสดง โอ ฉันไม่เหมือนอย่างนั้นแล้วตอนนี้ ฉันเป็นนักแสดงที่แท้จริง ฉันพอใจการแสดง ฉันรักมัน ฉันตื่นเต้นบนเวที และฉันรู้สึกว่าฉันสวย ตั้งแต่ฉันกลับมาที่นี่ ฉันได้ออกไปเดินมาก เดินไปเดินมาและคิด คิด และรู้สึกว่าขวัญและกำลังใจของฉันดีขึ้นทุกวัน คอนสแตนติน ฉันรู้แล้วตอนนี้ ฉันได้เห็นแล้วว่างานของเรานั่นแหละที่สำคัญ ไม่ว่าเราจะเป็นนักแสดงหรือนักเขียน สิ่งที่ยิ่งใหญ่ไม่ใช่ชื่อเสียงหรือความรุ่งโรจน์ ไม่ใช่สิ่งที่ฉันเคยใฝ่หา แต่เป็นเพียงพลังความอดทนต่อสิ่งต่างๆ คุณจะต้องรู้วิธีที่จะแบกไม้กางเขนของคุณเอง และยังมีศรัทธา ฉันมีศรัทธา และฉันไม่รู้สึกทนทุกข์ทรมานมากนัก และเมื่อฉันคิดถึงอาชีพของฉัน ฉันก็ไม่กลัวชีวิต

620**เทร็บเลฟ** *(อย่างเศร้าใจ)* คุณได้พบทางเดินของคุณแล้ว คุณรู้ว่าคุณจะไปไหน แต่ผมสิที่ยังล่องลอยอยู่ในวังวนของความฝันและมโนภาพ ไม่รู้เลยว่าใครต้องการผลงานของผมหรือเหตุใด ผมขาดศรัทธาและไม่รู้ว่าอาชีพของผมคืออะไร

621**นีน่า** *(เงี่ยหูฟัง)* จุ๊ๆ! ฉันต้องไปแล้ว ลาก่อน มาหาฉัน เมื่อฉันเป็นนักแสดงที่ยิ่งใหญ่สัญญาได้ไหม? แต่ตอนนี้ *(บีบมือของเขา)* มันดึกมาก ฉันแทบจะยืนไม่ไหว ฉันเหนื่อยเหลือเกิน ทั้งหิวด้วย

622**เทร็บเลฟ** รออยู่ก่อน ผมจะนำอาหารมาให้คุณ

623**นีน่า** ไม่ได้ ไม่ได้ อย่าไปส่งฉัน ฉันจะไปตามลำพัง ม้าของฉันอยู่ไม่ไกล ยังงั้นเธอพาเขามากับเธอด้วยใช่ไหม? ช่างเถอะ ไม่สำคัญหรอก เมื่อคุณได้พบตริกอริน อย่าบอกอะไรแก่เขานะ ฉันรักเขา รักเขาอย่างสุดชีวิต อย่างไร้ความหวัง วันเก่าๆ ของเราช่างน่ารัก! คอนสแตนติน? คุณจำได้ไหม มันช่างเป็นชีวิตที่แสนสงบและอบอุ่น ที่มีความสุขและความบริสุทธิ์ อารมณ์ ความรู้สึกที่เรามีเหมือนกับดอกไม้ที่สวยงามละเอียดอ่อน คุณจำได้ไหม?
(ท่อง) "คน สิงโต นกอินทรี และนกกระจอกเทศ กวาง ห่าน แมงมุมและปลาที่นั่งเงียบ ประชากรแห่งท้องทะเล ปลาดาวและสัตว์ที่มองไม่เห็นตัว นั่นคือชีวิตทั้งหมด ชีวิตทั้งหมด ชีวิตทั้งหมด ได้จบวงจรที่เศร้าโศกของมัน และตายไป เป็นเวลาหลายพันปี โลกไม่ได้ให้กำเนิดแก่สิ่งมีชีวิตแม้เพียงอย่างเดียว และดวงจันทร์ที่สงสารจุดตะเกียงของมันอย่างไร้ความหมาย ไม่มีนกหรือกระต่ายตื่นเรียกหากันในทุ่งหญ้า ไม่มีตัวเต่าทองส่งเสียงให้ได้ยินในพุ่มมะนาว"

(นีน่ากอดเทร็บเลฟด้วยอารมณ์รุนแรง แล้ววิ่งออกไปทางหน้าต่างฝรั่งเศส)

624**เทร็บเลฟ** *(หลังจากหยุดสักครู่)* คงจะไม่ใช่เรื่องดีนัก ถ้าหากมีใครพบเธอในสวนและนำไปบอกแม่ แม่จะไม่พอใจ

(เทร็บเลฟใช้เวลาอีกสองนาทีฉีกต้นฉบับของเขาทั้งหมดอย่างเงียบๆ และโยนมันเข้าไปใต้โต๊ะ และเปิดประตูด้านขวา ออกไป)

625**ดอร์น** *(พยายามเปิดประตูด้านซ้าย)* แปลกจริงๆ ประตูเหมือนถูกล็อค

(เข้ามาข้างในและเลื่อนเก้าอี้เท้าแขนกลับไว้ในที่ของมัน)

เหมือนกับการวิ่งวิบากทีเดียว

(อาร์คาดิน่า กับโพลีน่า เข้ามา ตามด้วย เจคอป ที่หิ้วขวดเข้ามา และมาช่า และสุดท้าย ซัมราเยฟกับตริกอริน)

626**อาร์คาดิน่า** วางแก้วกับขวดเบียร์ของคุณตริกอรินบนโต๊ะตรงนี้ เราอาจดื่มในระหว่างเล่นเกม เอาละ เชิญทุกคนนั่งลงได้

627**โพลีน่า** *(กับเจคอป)* ยกน้ำชาเข้ามาได้ทันที *(จุดเทียนและนั่งลงที่โต๊ะเล่นไพ่)*

628**ซัมราเยฟ** *(พาตริกอรินไปที่ตู้)* นี่คือสิ่งที่ผมพูดถึงเมื่อสักครู่ *(เอานกนางนวลที่สต็ฟไว้ออกมาจากตู้)* ตามคำสั่งของคุณครับ

629**ตริกอริน** *(มองนกนางนวล)* ผมจำไม่ได้ *(หลังจากคิด)* ผมจำไม่ได้จริงๆ

(เสียงปืนดังออกมาจากนอกเวทีด้านขวา ทุกคนสะดุ้ง)

630**อาร์คาดิน่า** *(ตกใจ)* อะไรกันนั่น?

631**ดอร์น** อย่าตกอกตกใจเลยครับ ขวดจะต้องระเบิดในถุงยาของผม อย่าตกใจเลยครับ

(ออกไปทางประตูขวา และกลับมาครึ่งนาทีต่อมา)

ก็อย่างที่ผมว่าไว้ไม่มีผิด ขวดใส่อีเธอร์ระเบิด *(ร้องเพลงเบาๆ)* "อีกครั้งด้วยความยินดี ฉันปรากฏตัวต่อหน้าเธอ"

632**อาร์คาดิน่า** *(นั่งลงที่โต๊ะ)* ตายจริง ฉันตกใจ! มันเตือนให้ฉันนึกถึงเมื่อ... *(ปิดหน้าเธอด้วยมือสองข้าง)* ทุกอย่างมืดไปชั่วขณะ

633**ดอร์น** *(พลิกหน้าของนิตยสารฉบับหนึ่ง กับตริกอริน)* มีบทความเรื่องหนึ่งในนี้ประมาณสองเดือนมาแล้ว... จดหมายฉบับหนึ่งจากอเมริกา และผมอยากจะถามคุณ *(จับข้อมือของตริกอรินและนำเขาไปหน้าเวที)* ด้วยความสนใจอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ *(ลดเสียงจนแผ่วเบา)* นำอาร์คาดิน่าออกไปจากที่นี่โดยวิธีใดสักอย่าง เรื่องมันก็คือ คอนสแตนตินยังตัวตายเสียแล้ว

ม่าน